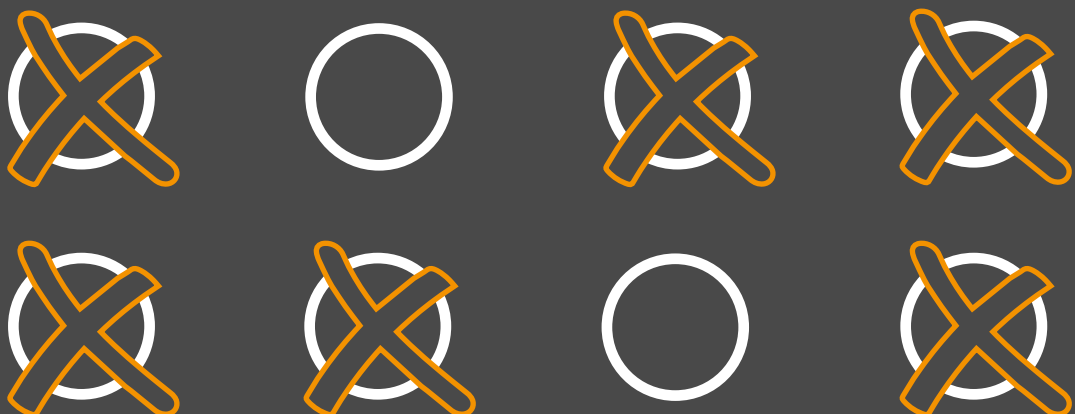
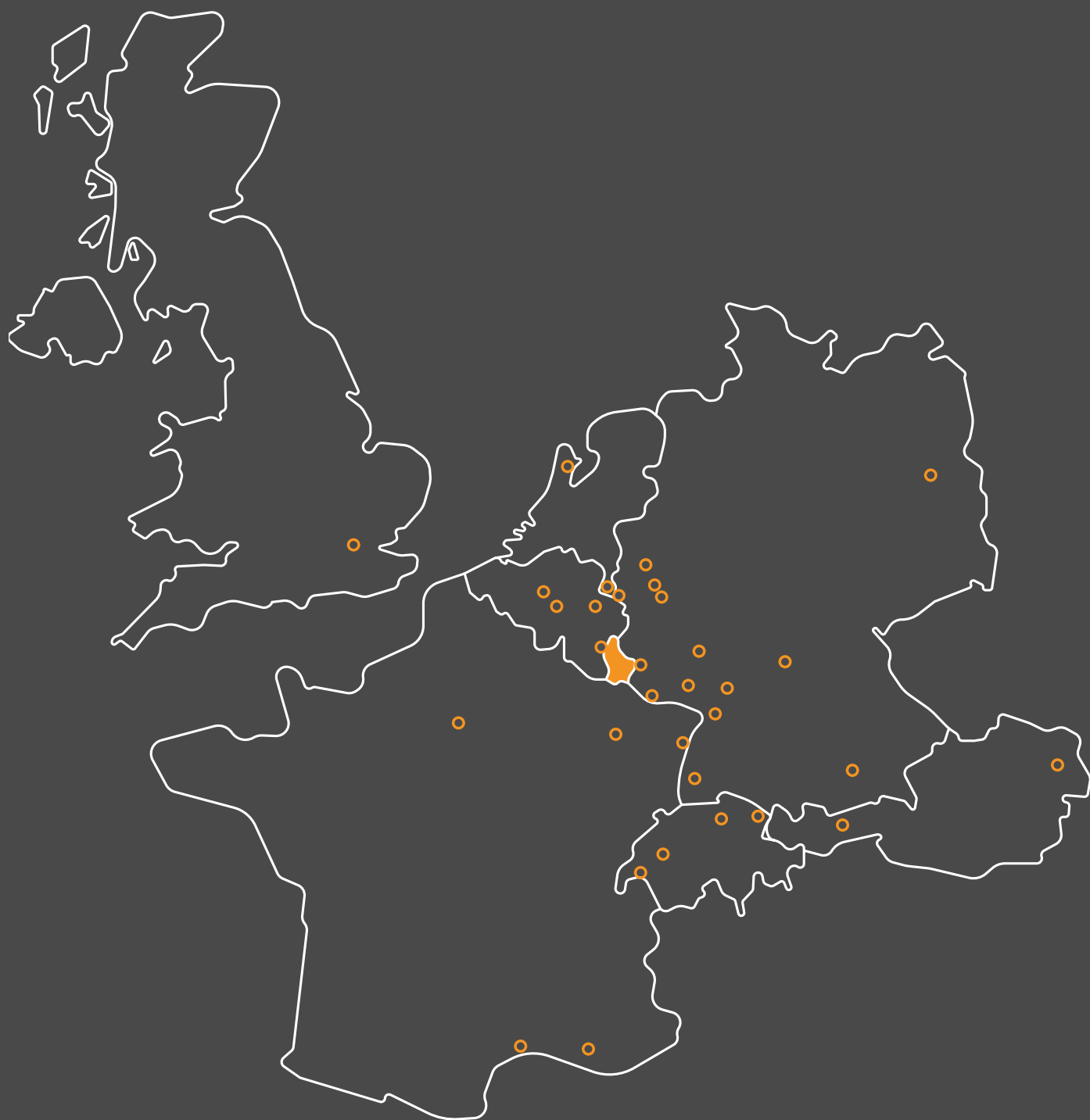

Fr~~o~~ebou

AM KADER VUN DE
CHAMBERWALEN 2023

20. SEPTEMBER 2023

Frøebou

AM KADER VUN DE
CHAMBERWALEN 2023

#Freeboun2023

>> Impressum

ACEL - Association des Cercles
d'étudiants Luxembourgeois a.s.b.l.

2, avenue de l'Université
L-4365 Esch-sur-Alzette

RCS Luxembourg F969

www.acel.lu

contact@acel.lu

(+352) 20 60 84 84

ACEL - de Studentevertrieder

ACEL - de Studentevertrieder

@acelluxembourg

Koordinatioun

Charel Donven, Cédric Heintz, Gianni Di Paoli,
Laurent Schengen

Realisatioun

Alexandre Luong

Fotoen

ACEL, AdobeStock, Editpress, Unsplash, Pixabay,
Pexels, MMTP, Luxemburger Wort

Léif Student:innen,

Als Association des Cercles d'Étudiants Luxembourgeois (ACEL), de Studentevertrieder, gesi mir et als eis Aufgab zukünfteg an aktuell Student:innen ze informéieren. Mir hu festgestallt dass vill aktuell Problemer an Themen déi grad Student:inne betreffen an de verschiddene Walprogrammer fir d'Chamberwale den 8. Oktober zu Lëtzebuerg oft zimmlech kuerz ausfalen.

Dofir hu mir eis an deem Zesammenhang dozou entschloss alle Parteien a Beweegungen zu Lëtzebuerg, déi fir d'Chamberwale 2023 untrieden, ee Froebou mat insgesamt 42 Froen zoukommen ze loossen. Heibäi handelt et sech souwuel em Jo oder Nee Froe, wéi och em méi ëmfangräich Froe wou de Parteien a Beweegungen eng maximal Unzuel u Wieder virgi war. Dës Froen, ënnerdeelt an insgesamt 11 Themebléck, decken ee breede Spektrum un aktuellen Thematiken of mat deenen sech d'Student:innen an d'ACEL beschäftegen a sollen de Student:innen als Orientéierung fir d'Wale déngen.

D'Äntwerten op d'Froe krute mir vun der „LSAP“, der „DP“, „déi gréng“, der „CSV“, „déi Lénk“, der „ADR“, de „Piraten“, „Fokus“, a „Volt“ geschéckt.

D'Reiefolleg vun den Äntwerte baséiert op de Nummere vun de Wallëschten déi d'Partei fir d'Chamberwale zougewise kruten. Fir eis als ACEL ass et wichteg eis parteipolitesch Neutralitéit bäizebehalen. Aus dem Grond war et fir eis wichteg d'Äntwerte vun de Parteien a Beweegungen op d'Froen a kenger Aart a Weis ze bewäerten oder anzeuerdnen a ginn deementspreechend och keng Walempfehlung eng Partei ze wielen oder net ze wielen, dëst iwwerlosse mir dem:der individuelle: Student:in.

Ann BERTEMES
Presidentin

Charel DONVEN
Vizepresident
Representatioun

11 Themebléck

mat insgesamt 42 Froen am Iwwerbléck

1	Studéieren	S.7
2	Studentewunnengen	S.12
3	Bourse (Aide financière)	S.17
4	Studentefoire	S.22
5	Accès op d'Unie verbesseren	S.26
6	Stagegesetz	S.31
7	Akzeptéiert Ongläichheet an der EU	S.36
8	Attraktiven ëffentlechen Transport	S.39
9	Uni.lu / Belval	S.43
10	Steiererklärung während dem Studium	S.46
11	Schluss	S.48

THEMEBLOCK 1

Studéieren

Soll Ärer Meenung no all Schüler:in no der Première studéieren respektiv d'Méiglechkeet kréien ze studéieren?

LSAP

Grundsätzlech soll all Schüler:in mat engem Premièresdiplom d'Méiglechkeet hunn studéieren ze kënnen.

DP
DEMOKRATESCH
PARTEI

Jo. D'DP wëll alle Schüler:innen a Schüler fair Bildungschancen offréieren. Dozou gehéiert och d'Méiglechkeet fir kënnen ee Studium anzefänken, dee sengem perséinlechem Wunsch an Intressen entsprécht. Fir eis ass et dobäi wichteg, dass den Zougang ob eng Héichschoul- oder Universitätsformatioun net vum Portmonni vun den Elteren ofhänkt. Dofir wäerte mir weider all déi motivéiert Jonk finanziell ënnerstëtzen een Héichschoul- oder Uni Ofschluss unzestriewen.

Déi béid Héichschoulministere vun der DP, Claude Meisch a Marc Hansen, hunn an de leschten 10 Joer esouwuel d'Uni zu Lëtzebuerg ausgebaut a sou souwuel fir Lëtzeburger, wéi och fir auswärtig Studenten méi attraktiv gemaach, ewéi och Lëtzeburger Studenten weider speziell ënnerstëtzt, wann se e Studium am Ausland gemaach hunn. Och goufen d'Méiglechkeet fir ee BTS-Studium vervillfältigt. Déi Politik wäert d'DP och weiderféieren.

d'gréng

All d'Schüler*inne sollen d'Méiglechkeet kréien, fir déi Ausbildung ze absolvéieren, déi hire perséinlechen Interessen a Kompetenzen entsprécht, an duerno an d'Aarbechtswelt ze starten. Et soll oder muss also net all Schüler*in studéieren goen. Gläichzäiteg si mir iwwerzeegt, dass d'Fro vun der Ausbildung sech net nëmmen no der Première stellt. Et brauch liewenslaang gutt Weiterbildungsméiglechkeeten, fir dass all Mënsch am Verlaf vu senger Karriär sech berufflech ka weider- oder ëmorientéieren.

CSV

Ob all Schüler studéieren wëll, dat ass jeeeweils jidderengem seng perséinlech Decisioun. Duerch Studentebäihëllef sollen d'Schüler awer d'Méiglechkeet kréien, et kënnen ze maachen, wann se da wëllen.

d'Élénk

Et ginn och nach aner Ausbildungen déi een no enger Première ka maachen a fir déi een net onbedéngt op eng Uni muss goen. Et ass wichteg dass des Optiounen gefuerdert ginn. Leider ass eise Schoulsystem esou gemaach, dass een wann ee bis

an enger Schinn drann ass, schwéier op eppes anescht kann iwwergoen. Dat heescht mat enger Première Classique kann ee schwéier eng Formatioun fir en Handwierk ufänken, wat schued ass. Sou kann et sinn dass ee wertvoll Zäit verléiert wann engem d'Uni net gefällt an dono fällt een erëm zeréck op säi Premièresniveau ouni richteg ze wëssen wat maachen. Déi Lénk wëllen dofir schonn ab der Primärschoul en méi en diverse Schoulprogramm bidden an och d'Orientéierung an déi méi spezialiséiert Formatiounsschinnen eréischt ab 16 Joer virgesinn. Et soll awer natierlech all Schüler:in d'Méiglechkeet kréien studéieren ze goen an dat mat enger Basis bourse d'autonomie vun 450 Euro/Mount wéi déi Lénk se fuerderen. Och hei gëllt, dass een kann sech ëmorientéieren, an sech noforméieren, respektiv weiderbilden falls een net op enger Pist ënnerwee wuar déi direkt zu de Studie gefouert hätt.

adr

Et soll jiddereen no der Première d'Méiglechkeet hunn ze studéieren, awer net jiddereen soll misse studéieren well mir brauchen och ganz vill gutt Leit an net-akademische Beruffer. Mir wëllen z.B. d'Handwierk revaloriséieren, wéi och de Premières-Diplom. Mat der Première soll een nees kënnen eng sënnavoll administrativ B1 - Carrière an der Fonction publique maachen, ouni dass alles direkt op den Niveau A2 gehuewe gëtt. Leit déi wëlle studéieren an dofir déi néideg Qualitéiten hunn, sollen ëmmer d'Méiglechkeet hunn dat ze maachen. Dat heescht z.B. dass et keng materiell Grënn daerf ginn fir net ze studéieren. Och d'Offer u Studentewunnéng muss ausgebaut ginn, wéi och d'Zuel vun de Fächer déi ee kann zu Lëtzebuerg selwer studéieren.

PIRATEN

Et soll kenge Schüler:innen, déi motivéiert si fir ze studéieren, (weider) Hürden an de Wee geluecht ginn. Aner Beruffer, wéi déi am Handwierk, mussen och opgewäert ginn an et muss an de Lycéeën kloer kommunizéiert ginn, dass et och eng Optioun ass fir net studéieren ze goen, mee zum Beispill eng Léier ze maachen oder direkt no der Schoul schaffen ze goen. Natierlech muss d'Politik dann och dofir suergen, dass ee mat all Beruff erëm hei zu Lëtzebuerg ka liewen.

FOKUS

Jidder Schüler a jidder Schülerin, deem dat wëllt, ustriift, an d'Viraussetzungen derfir matbréngt, soll kënnen studéieren goen

– egal, wéi seng oder hir materiell materiell Situatioun ausgesäit. Musse soll kee guer näischt – mir verweieren eis strikt där vermeintlecher Noutwennegkeet, all jonke Mënsch op der Däiwel Komm Eraus an ee Studium ze kréien. Mir hätt gären éierbar Orientatioun, Informatioun, Berufsausbildung an Unerkennung fir all déi, déi eben net studéieren, mee no enger bestëmmter schoulescher Ausbildung méi séier de Wee an de Beruff wëllen aschloen.

VOLT

Jo, insofern eng Première equivalent bedeitend ass mat deem, wat een op Däitsch „Hochschulreife“ nennt. D'Fro ass awer, wat dat heescht „d'Méiglechkeet kréien“. Wann domat och gemengt ass, finanziell Hëllef, dann och kloer Jo. De CEDIES misst an eisen Aen erëm ofgekoppelt gi vum Akommes vun den Elteren, well dat zu Situatiounen féiert, an deene Kanner net kënnen studéieren goen, well hier Elteren d'Paiziedelen net erausginn. Zwar kann een da seng Eltere verkloen, mä wie mécht dat schonn? An och dann: Wann Elteren, déi vill oder genuch verdéngen, hire Kanner net ënner d'Äerm gräifen (well se z.B. de Sënn vun engem Studium net agesinn), dann ass dat Kand benodelegt, obwuel seng Eltere gutt verdéngen. An eise Aen sollt ee Mënschen, déi volljäreg sinn, net méi vun hiren Elteren ofhängeg maachen.

LSAP

Duerch d'Digitaliséierung huet d'Studéieren sech an de leschte Joren schonns immens gewandelt. Zousätzlech verännert d'Opkomme vun KI den Zougang zu Informatiounen. Deementspriedend ass et wichteg, den Émgang mat KI-generierten Inhalter systematesch op der Uni ze thematiséieren. Ausserdeem ass et fir d'LSAP wichteg, datt souwuel hard skills ewéi och soft skills gefuerdert ginn, fir d'Studentinnen op den Aarbechtsmarché, den am Wandel ass, gutt virzebereeden.

DEMOKRATESCH
PARTEI

Déi nei Technologie wäerten net just d'Inhalter vun de Studieprogrammer veränneren, mee och d'Aart a Weis wéi ennerriicht gëtt. Et wäerten ëmmer méi Programmer à distance ugebuede ginn an doduerch wäert och d'Nofro no beruffsbegleedende Studie klammen. Am Unterrecht wäerten ëmmer méi digital Outilen an Technique benotzt gi wéi z.B. Virtual Reality, an d'Studente wäerten sech och mat de Virdeeler, Limiten a Risike vun der kënschtlecher Intelligenz mussen ausernee setzen. D'DP wäert dës Verännerunge genee am Ae behalen a méiglech Repercussioune fir d'Studentinnen a Studente mat der ACEL diskutéieren.

dél
gréng

Am Kader vun der Digitaler Transformatioun a besonnesch och mat Bléck op den extrem héijen Innovationstempo am Beräich vun der Kënschtlecher Intelligenz wäert d'Studéieren, genau wéi d'Schoul oder d'Aarbechtswelt, sech an deenen nächste Joren a Joerzéngte sécherlech staark veränneren. Déi gréng sinn awer iwwerzeugt, dass d'Grondiddie vum Studium, nämlech déifgräifend Wëssen ze vermëttelen an dat

kritescht Denken ze entwéckelen, näischt vun hirer Wichtigkeet wäerte verléieren. Et wäert villméi drëm goen, fir erauszefannen, wéi déi Uspréich virum Hannergrond vun neie Bedingungen hir Geltung kënn behalen.

CSV

D'Studéiere wäert sécherlech méi digital ginn an et wäerte sech wuel och aner Studiemodelle opdoen, wat natierlech och en Afloss op d'Studenteliewe wäert hunn. Déi sougenannte "Future Skills" wäerten an deene verschiddene Studiegäng och u Bedeitung gewannen.

dél Lénk

Dat hänkt vu ville Faktoren of: déi meescht Schüler:innen aus Lëtzebuerg gi jo an d'Ausland studéieren. Do spillt dann engersäits d'europäesch Politik mat (falls et an engem EU-Mitgliedsland ass) an déi national Politik vum Studienland, déi kënnen bestëmmen wéi selektiv a wéi deier a wéi open fir friem Studenten d'Unien solle sinn. Den europäeschen Bologna Prozess huet zu der Harmoniséierung vun den Diplomen ueschtert d'EU gefouert, mee gläichzäiteg och d'Privatiséierung vun den Unien ugestouss an den internationale Konkurrenzkampf tëscht den Uni'en wou et haaptsächlech ëm de Profit geet. Och den Parcoursup System a Frankräich mécht de Schüler:innen d'Liewe méi schwéier wéi nach virun 10 Joer.

adr

Mat der kënschtlecher Intelligenz, dem Qualitätsdruck duerch international Konkurrenz, der Diversifizéierung an der gläichzäiteger Spezialiséierung an dene verschiddene Studiefächer wiist de Leeschtungsdruck. D'MINT-Fächer ginn

ëmmer méi wichteg. Tendenziell ginn och déi medizinesch a para-medizinesch Disziplin méi wichteg. Wat awer och u Bedeitung gewënnt si Studien, déi Wëssen a verschiddene Gebitter matenee verbannen: wéi z.B. Mathematik a Management, Chimie an Ingenieur, Robotik an Economie, an esou weider. Esou Kombinatiounen solle mir och zu Lëtzebuerg offréieren. Mir brauchen och eng Reflexioun iwwer d'Zukunft vun de Geescheswëssenschaften an engem fir si net favorablen Umfeld. Si mussen nees doduerch u Bedeitung gewannen, datt si manner politesch a méi fachorientéiert ginn. D'Ideologiséierung vun de Studien duerch "Gender-studies" oder "inklusiivt Schreiwen" wëll d'ADR ofschafen.

PIRATEN

Nei Technologie wéi z.B. AI wäerte lues a lues d'Studéieren ewéi mer et haut kenne veränneren. Dat klagesch eppes aus engem Buch léieren an et dono zréckginn, sou wéi Aufsätz schreiwe wäert et manner ginn an et wäert méi a méi dréms goe wéi een sech déi Hëllefstechnologien am beschten zu Notze mécht a wéi ee mat hinne schafft.

FOKUS

Studéiere verännert sech, wéi d'Gesellschaft an d'Economie sech veränneren. Et dierf net esou sinn, datt kaum nach ee jonke Mensch viru sengem 30. Gebuertsdag dermat fäerdeg gëtt. Et ass vëlleg abwegig, an do muss d'Ekonomech dervunner fort, fir zwee oder dräi oder véier Diplome fir irgendeng Tätigkeet zugronn ze leeën, fir déi fréier ee Grondstudium duergaangen ass.

Volt

Dës ass eng philosophesch Fro a schwéier kuerz ze beäntweren. Mir probéieren et kuerz a knapp ze halen: Studiegäng ginn ëmmer méi spezialiséiert, et wäerten ëmmer méi Leit wëlle studéieren an d'Plazen ëmmer méi begrenzt ginn. Donieft wäert héchstwahrscheinlech d'KI an notament KI-Textprogrammer e groussen Defi duerstellen. Et muss een erauszefannen, wéi een Hausaarbechten an Ofschlossaarbechten elo verännere muss, fir datt se nach sënnvoll sinn. Programmer ewéi ChatGPT als pur „Fuddelmaschinnen“ ze gesinn, mat deene ee just Plagiater produzéiert, ass an eise Ae falsch. Mä et muss ee kucken, wéi d'Wëssenschaft dës Tool sënnvoll benotze kann an och Léiermethoden deementspriedend änneren.

Fir d'LSAP ass et immens wäertvoll, datt Studiegäng sech bannent der EU, jee no hirem Standuert, ënnerscheeden an Jonken domat eng breet Offer an engem Fachberäich bidden. Gläichzäiteg ass et wichteg, datt EU-wäit gewësse Standards gëllen, déi een equivalenten Zougang zum Aarbechtsmarché garantéieren.

Mir setzen eis fir eng verstärkten Zesummenaarbecht am EU-Héichschulsecteur an a wëllen nei Kooperatiounen tëscht der Uni.lu an europäeschen Héichschoule schafen fir och d'Mobilitéit vun de Studenten ze fërderen. Hei donieft wëlle mir déi géigesäiteg Unerkennung vun den Héichschul-Diplomer an der EU vereinfache fir datt héichqualifizéiert Leit méi séier an engem anere Memberstaat eng Aarbecht kënne fannen. Nieft de generelle Richtlinnen, déi den Ament schonn existéieren, sollen d'Inhalter vun de Studioprogrammer allerdéngs fräi vun de jeeweilege Länner, respektiv Héichschoule kënne decidéiert ginn.

Déi gréng ënnerstëtzen d'Harmoniséierung vun den Ofschlëss mat engem Fokus op d'Unerkennung vun den Diplomer an d'Qualitéitssécherung, wéi de Bologna-Prozess se virgesäit. Doriwwer eraus si mir awer net der Meenung, dass d'Inhalter solle flächendeckend openeen ofgestëmmt ginn. Grad am Beräich vun der Héichschoul an der Fuerschung fanne mir et wichteg, dass déi verschidde Länner an Universitëten hir Schwéierpunkte kënne setzen an hir Inhalter un d'Entwécklung vun der Technik an der Gesellschaft kënne upassen.

Virop emol d'Fro, ob dat iwwerhaapt fir all Fach méiglech wier, zum Beispill Rechtswissenschaften. Doriwwer eraus ass eng EU-wäit Harmoniséierung net sou einfach méiglech, well d'Unerkennung vun den ECTS-Punkten bei den Unie läit, sou dass et op nationalem Niveau schwéier ass z'agéieren. Et sinn deemno Ofsproochen tëscht Unien néideg, fir an deem Dossier weiderzekommen, falls den entspreche Wëlle besteet. Virun allem am Kader vun Austauschprogrammer (Erasmus) ass et sécher sënnavoll, dat Thema unzegoen. Als Nodeel vun enger Harmoniséierung gesi mir gewësse Verloschter bei der Vifalt vun den Inhalter. A grad wann d'Inhalter net openeen ofgestëmmt sinn, bleift fir de Student och méi Plaz fir de perséinleche Choix. Et misst ee probéieren, fir méi Transparenz an de System ze kréien, fir dass den eenzele Student weess, op wat en sech aléisst. Doriwwer eraus misst eng Diskussioun op europäeschem Niveau gefouert ginn iwwer d'Unerkennung vun deene jeeweilegen Diplomer.

Dat kéint problematesch ginn, well verschidden Länner an och verschidden Unien an dese Länner hunn historesch verankert Approchen déi maachen dass fir e selwescht Fach d'Offer vun de Cours'en an den Inhalt anescht sinn, dat gëllt virun allem fir d'Humanwëssenschaften. D'Leit wíelen hir Uni jo och meeschtens opgrond vun diesen Approchen oder enger bestëmmter Philosophie vun der Uni aus.

Nee, et soll eng Konkurrenz tëscht Länner, Universitëten a Studiegäng ginn. Allerdéngs sollen d'Ofschlëss géigesäiteg uerkannt ginn. Niewent dem Bachelor/Master/Doktor-System soll et och nees méi Diplom-Studiegäng ginn, respektiv géigesäiteg uerkannte Staatsexamen. Ganz wichteg ass och d'Mobilitéit vu Professoren a Studenten. Fir d'ADR ass och vu Bedeutung, datt d'Unerkennung vun Diplome mat net EU-Staaten (ewéi UK, US oder CH) asuréiert ass.

Mir si fir d'Fräiheet fir d'Wëssenschaft, dofir soll all Uni kënne hir Studiegäng sou ubidden ewéi si et fir richtig halen. Anerersäits fuerdere mir ee méi effizient a méi onkomplizéiert Ëmsatze vum Bologna-System. Momentan ass et nach vill ze komplizéiert a bürokratesch fir seng „Credits“ mat ze transferéieren.

Sou wäit dat méiglech ass, sollten se schon op d'mannst a graffen Zich d'selwecht ausgeriicht an opgebaut sinn. Eisen Droit ass net identesch mat polneschem, mee eng Bréck a Polen steet ënner genee deene selwechte Voraussetzungen, wéi eng bei eis. Am beschte wir et souwiso, bannent der EU schon emol grondsätzlech all Studium esou unzuerkennen, wéi dee Staat et mécht, wou dee Studium erfouert gouf.

Op alle Fall. D'Bologna-Vertrag erlauben zwar dat theoretesch Wiesselen vun engem Land an dat anert, wéinst konservativer Universitätsdirectiounen awer net zwéngend ouni Verloscht. Den Ament ass et net méiglech ze garantéieren, datt all Coursen, déi an engem Land gemaach goufen, och an engem aneren uerkannt ginn. Hei misst et ganz konkret Virgaben vun der EU ginn, fir datt dat reibungslos méiglech ass. Mir denken, onproblematesch Fächer wéi Geeschtes- an Naturwëssenschaften wíeren do sécherlech méiglech, sou datt een op d'mannst Bachelorstudiegäng kéint harmoniséieren.

Wéi kann de Standuert Lëtzebuerg attraktiv fir Student:innen nom Ofschloss vum engem Studium sinn?

Fir d'Student:innen vum der Uni Lëtzebuerg ass de Standuert Lëtzebuerg besonnesch interessant, well si dacks an hirem Studium op d'Spezifizitéite vum Land preparéiert gi sinn an deemno immens gutt Voraussetzungen fir de lëtzebuergeschen Aarbechtsmarché virweisen. Ausserdeem gouf rezent e neit Gesetz gestëmmt (PL 8227), dat d'Situatioun fir Student:innen a Fuerscher:innen aus Drëttstaaten hei am Land verbessert. D'Dauer vum Openthaltsrecht nom Depart vum der Uni, fir eng Aarbecht ze fannen oder eng Entreprise ze grënnen, gouf fir si vu 9 op 12 Méint verlängert.

Lëtzebuerg bitt grad jonke Leit ee ganz attraktiven Aarbechtsmaart, mat ville Perspektiven a ganz ville Beräicher. D'Lëtzeburger Ekonomie ass och ugewise, op vill héichqualifizéiert Mataarbechter. D'DP setzt sech prioritär dofir an, datt dat esou bleift an datt grad och den Héichschoul- a Fuerschungsberäich zur Innovatioun vum eiser Ekonomie bäidréit.

Fir datt Jonker awer zu Lëtzebuerg kënnen bleiwen, wäert d'DP eng ganz Rei vu Mesuren huelen, fir wunnen a liewen zu Lëtzebuerg grad fir Jonker méi attraktiv ze maachen. D'DP wëll eng historiesch Offensiv am Wunnengsbau aleeden. Eist Zil ass et, fir mëttelfristeg d'Zuel vum de Wunnengen z'erreechen, déi dem Statec no néideg sinn, fir d'Demande ze befriedegen. Dofir wäerte mir eis um Beispill vum der Stad Wien inspiréieren, fir den Undeel vum der öffentlecher Hand un den Immobilien hei am Land massiv auszubauen an dofir d'Zesummenaarbecht tëschent de staatlechen an de privaten Acteuren ze stäerken. Jonke Mënschen, déi hir éischt Wunneng kafen, wëlle mir eng eemoleg Exoneratioun vum den Droits d'enregistrement accordéieren an alternativ Finanzéierungsmodeller, wéi de Mietkaf, fërderen.

De Standuert kann attraktiv sinn duerch innovativ an héichwäerteg Ausbildungsofferen, gutt Berufsperspektiven, a virun allem awer och duerch eng héich Liewensqualitéit. Dofir setze mir eis fir e besseren Accès zum Logementsmarché fir Jonker an, souwéi och fir eng Verbesserung vum der multimodaler Mobilitéitsoffer hei am Land. Letztendlech gehéieren och e performanten a gerechte Bildungssystem, e staarken öffentleche Gesondheetssystem, e gerechte steuerleche Kader a performant öffentleche Servicer zu deene groussen Eraus-

fuerderungen, déi mir wëllen ugoen, an déi all zesummen d'Attraktivitéit vum Standuert ausmaachen.

Mir wëllen e Stipendium fir Betribsgrënnunge mat Schwéierpunkt op nohaltegen, technologeschen a wëssenschaftlechen Entwécklungen aféieren.

Mir wëllen e Starter-Kit fir Berufsfänger aféieren. Jonk Leit solle während den 3 éischte Berufsjoren a bis zum Alter vum 30 Joer geziilt steuerlech entlaascht ginn. Mir wëlle méi abordable Wunraum schafen an d'Zougangs-Conditionen erweideren.

Dat hänkt och vu ville Faktoren of, mee mir géinge mengen dass virun allem gutt Wunnkonditiounen an niddreg Wunnkäschten, d'Effikassitéit vum öffentlechen Transportréseau, den einfachen a schnellen Zougang zu Servicer, lesswueren an Produkter déi een alt sou am Alldag brauch, eng attraktiv Kultur a Fräizäitofer an gutt Schoulen dozou bäidroen, dass Leit nom Studium Loscht hunn nees zeréck op Lëtzebuerg ze kommen. Alles dat ass awer leider grad net de Fall.

A ville Beruffer, ewéi z.B. am medizinesche Beräich, gëllt et eng besser work-life-balance ze offréieren. D'ADR wëll och steuerlech Virdeeler fir Berufsfänger aféieren a grousszügig Hëllef bei der Acquisitioun vum enger Wunneng, well jo den deiere Wunnéngsmaart leider vill Leit aus Lëtzebuerg verdréift.

Lëtzebuerg als Fuerschungsstanduert muss gestärkt a promovéiert ginn. Och d'Startupen mussen besser ënnerstëtzt ginn. Net vergiessen daerf een eng gutt kulturell Offer an e séchert a familjefrëndlecht Ëmfeld.

Mir brauche méi beruffsbegleedend Studiegäng a verstärkt Kooperatioun innerhalb vum der Groussregioun. Fir dass de Standuert Lëtzebuerg attraktiv fir Student:innen no hirem Ofschloss soll sinn, brauche mir genügend Wunnengen, wou se liewe kënnen ouni sech finanziell ze ruinéieren. Eise Wirtschaftsstanduert muss och weiderhi vill verschidde berufflech Opportunitéite liwweren. Virun allem bei Studiegäng, déi laang daueren, virun allem an der Medezin, muss gekuckt ginn, fir dës hei zu Lëtzebuerg ganz unzebidden, well dës Student:innen sech natierlech an all deene Jore soss ee Liewen anzewusch anescht opbauen.

Andeems Liewen zu Lëtzebuerg an allen Himmelsrichtungen – och a grad wat Wunnen ubelaangt – leeschtbar ass, hei a méi Beräicher technologesch, wirtschaftlech a sozial Attraktiounspunkter geschafe ginn an d'Abettung vum eiser ekonomescher a sozialer Realitéit an déi ganz Groussregioun resolut weidergedrue gëtt.

Dat wichtegst ass emol, datt een op deene jee-weilege Universiteiten am Ausland Reklamm fir Lëtzebuerg mécht, notament och op de Grenzen ewéi Tréier, Oochen, Metz etc. Ofgesinn dovunner muss Lëtzebuerg och seng eege Wëssenschaft an Universiteit ausbauen, well doduerch Plaz geschaf ginn an nei Wëssenschaftler*innen an d'Land zitt. Wa mer aus Lëtzebuerg e Virreider vun Innovatioun maachen, fanne sech kompetent Leit, déi heihinner kommen. Mir gesi vir, d'Ausgaben an d'Fuerschung (research & development) ëm 0,1%-Punkte pro Joer z'erhéijen, fir bis 2035 3% z'erreechen. Mir wëllen ausserdeem d'Gesellschaft op d'KI virbereeden an se och direkt reegelen, fir datt Technologie wéi d'autonomt Fuere vum Autoen besser entwéckelt ka ginn.

THEMEBLOCK 2

Studente- wunnengen

Ginn et genuch Studentewunnengen zu Lëtzebuerg?

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

Ginn et genuch Studentewunnengen vum Lëtzebuerger Staat am Ausland?

☒ Jo
☐ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo (*)
☐ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☒ Jo
☐ Nee

(*) Dat ass am Fong net d'Fro. Déi laut: fanne Lëtzebuerger Studenten am Ausland eng bezuelbar Wunnéng? Et huet kee Sënn, datt de Lëtzebuerger Staat iwwerall am Ausland massiv Wunnéngë keeft. Op bestëmmte Plazen, wou och Accoren zur Admissioun vu Studente vun hei existéieren, kéint de Staat allerdéngs esou Wunnéngen uschaffen.

LSAP

Fir d'LSAP ass et wichteg de legale Kader vun der Colocatioun un déi studentesch Situatioun unzepassen, beispillsweis wat d'frais d'agence an d'Cautioun betrëfft. D'Colocatiounen spillen eng wichteg Roll fir d'Student:innen ze logéieren, woubäi Standards mussen agehale ginn, fir Abusen ze verhënneren. Ausserdeem setzt d'LSAP sech fir e Mietgesetz mat engem gedeckelt Loyer an.

DP
DEMOKRATESCH
PARTEI

Colocatiounen kënnen eng interessant Alternativ zu de Studentewunnengen bidden. Generell wëll d'DP d'Grënnung vu Wunnengemeinschaften, net just fir Studente mee och fir jonk Berufstätiger, fërderen. Mir wäerten dofir de Gesetzkader fir Colocatiounen präiwen an d'Rechter a Flichte vun de Locataire an Besëtzer präziséieren.

déi
gréng

D'Colocatioun ass, nieft ëffentlechen a bezuelbare Wunnengen fir Studéierende, eng weider gutt Méiglechkeet fir ze wunnen. Si erlaabt et oft méi gönschteg ze wunnen a bitt och Méiglechkeete fir ee gesellegt Zesummeliwen. Dofir hunn déi gréng och de gesetzleche Kader vum Mietrecht iwwerschaafft, fir d'Colocatioun kloer ze reegelen.

CSV

D'Colocatioun kann och zu Lëtzebuerg eng interessant Wunn-Alternativ fir Studente sinn a muss dréngend gesetzlech gereegelt ginn. Mir ënnerstëtzen Initiativen, déi sech dofir asetzen. Intergenerationell Colocation, wéi z.B. d'Initiativ WeConnect

si weider interessant Pisten, déi sollen ënnerstëtzt ginn (dëst gären och iwwer d'Studenten eraus, fir jonk Leit, fir Leit an der Berufsausbildung).

déi Lénk

D'WG'en sinn eng alternativ Wunnform déi op Solidaritéit a Convivialitéit opbauen. Des erméiglechen villen Student:innen notament aus dem Ausland sech an enger Gemeinschaft erëmzefannen a manner isoléiert ze sinn, mee och manner vun Diskriminatiounen (Rassismus zum Bsp.) betrafft ze sinn déi um private Wunnengsmarché Usus sinn. Gläichzäiteg sinn Wg'en déi momentan bëllegst Art a Weis komfortabel ze wunnen. Dofir wëllen déi Lénk dofir suergen des Wunnformen ze stäerken.

adr

D'ADR wëll dat rechtlecht Emfeld esou änneren, datt esou Modeller vill méi liicht ze realiséieren sinn. Sous-Locationne fir Studenten, intergenerationell Wunnprojeten, Wunnengemeinschaften anerer si Méiglechkeeten fir méi Wunnraum fir Studenten ze schafen. Dowéinst misst z.B. d'WG Gesetz ëlmgeschafft ginn.

PIRATEN

De Rôle vu Colocatiounen gesi mir als kruzial un. D'Piratenpartei ass dofir, Wunnengemeinschaften ze fërderen a vill méi alternativ Formen vu Wunnen z'erméiglechen, wéi z.B. intergenerationell Wunnen, WGen, Tiny Houses, ...)

FOKUS

Esou, datt dee Modell dréngend muss gefërdert an ausgebaut ginn, och a virun allem op Basis vu privater Initiativ. Déi Gemengen, déi dat bis elo resolut verhënnert hunn – Stéchwuert Esch – müssen hei mat an d'Verantwortung geholl ginn.

Volt

D'Colocatioun ass a misst och ëmmer de Standard bleiwen. Et spuert ee Suen, et huet een eng Gemeinschaft an ofhängeg vum Studiefach souguer Hëllef. De vermeintleche „Luxus“ aleng ze wunnen, huet vill Nodeeler, ënner anerem, datt de Marché un Wunnengen fir Singles vill méi kleng ass. An där Hisiicht misst de Staat och méi Wunnengen fir d'Colocatioun fir Student*innen ubidden. Mir sinn och frou, datt mat deem neie Loyers-Gesetz endlech eng legal Basis fir d'Colocatioun geschaf gëtt.

Sollten et finanziell Ënnerstetunge vum Staat ginn fir Student:innen déi eng Studentewunneng zu Lëtzebuerg sichen?

LSAP

D'LSAP gesäit de Besoin Lëtzebuerger Student:innen zu Lëtzebuerg bei enger Studentewunneng finanziell ze hëllefe, wa si bestëmmte Krittären erfëllen, notament d'Distanz zur Universitéit soll consideréiert ginn. An deem Sënn ass d'LSAP oppe fir eng Deel-Upassung vun der finanzieller Hëllef fir Student:innen.

DEMOKRATESCH
PARTEI

D'Studentewunnengen, déi d'Uni Lëtzebuerg fir seng Studenten ubitt, gi fir een niddrege Loyer ugebueden. De Staat finanziert d'Locatioun also souwisou schonn zum Deel mat. Mir si bereet fir dës Punkt a Gespräicher mat der ACEL ze verdéiwen.

déi gréng

Déi gréng sëtze sech do fir an, dass de Staat nach weider massiv ëffentlech a bezuelbar Studéierendewunnenge schafft. Doriwwer raus sollten awer och Studéierender finanziell ënnerstëtzt ginn, déi um private Marché lounen.

CSV

De Problem besteet virun allem bei Studenten, déi méi wäit fort vun der uni. lu wunnen resp. schlecht mam ëffentlechen Transport ugeboun sinn. De Problem ass, dass wa Lëtzebuerg eng Bähilf fir Lëtzebuerger Studenten zu Lëtzebuerg géif ginn, da géif dat duerch d'EU-Reglementatioun als diskriminitoresch ugesi ginn. Eng méi einfach Léisung wär, méi Wunnengen duerch de Staat zur Verfügung ze stellen an déi prioritär an déi concernéiert Studenten ze verlounen.

déi Lénk

Jo dat sollt et op mannst ginn, wann de Staat an d'Gemengen er schonn net färdig bréngen méi Studentewunnengen selwer ze bauen oder an bestoenden Gebaier an hirem Besëtz ënnerzebréngen. Dat kéint zum Beispill eng Dotatioun sinn, déi iwwer eng Ierfschaftssteuer finanziert ka ginn an dem Student ausbezuellet gëtt. Allgemeng, muss awer gekuckt ginn dass souvill wéi méiglech ëffentlech Studentewunnengen geschaf ginn, fir ze verhënnere dass mat enger finanzieller Ënnerstëtzung fir d'Studenten op Wunnengssich, alt erëm d'Propriétaires an dat privat Immoiliekapital subventionnéiert ginn, wou d'Präisser um Marché grad verréckelt spillen, an et Propriétaire ginn déi gär mam Loyer iwwerdreiwen.

adr

Jo, esou Hëllef soll et ginn. Et dierf een net vergiessen, datt de Wee z.B. aus dem Eisléck an d'Stad oder op de Belval och vill Zäit hëllt an datt och Studente mussen dat Recht an déi Méiglechkeet hunn sech selbstänneg ze maachen, wa si net genuch oder vläicht esouguer keng Hëllef vun doheem kréien oder wëllen.

PIRATEN

Jo, d'Piraten setzen sech fir eng Erhéijung vun der Unzuel u Wunnengen an. Mir wëllen an der Géigend vun den Universitätscampusse méi Studentewunnengen ubidden, zum Beispill a Form vu Wunntierm, wann dës sech gutt an dat restlecht Erscheinungsbild afügen (wéi z. B. um Campus Belval).

FOKUS

Et sollen erschwénglech Wunnengen hei ginn, an ausreechender Zuel, an ee Montant u Loyer, iwwer deen eraus de Staat kann – bannent Grenzen – ee Complément bezuelen.

Volt

Jo, esou eng Allocatioun muss sech awer dem Marché an dem Wunnengszil entsprechend verhalten. Besser wier et, datt de Staat vun Ufank u méi eege Studentewunnengen zur Verfügung géif stellen.

Wéi kann de Staat Lëtzebuerger Student:innen hëllefen, déi am Ausland, an hirer Studiestad, eng Wunneng sichen?

Op den üblechen Ulaftellen (beispillsweis am Lycéeën an an der Maison de l'Orientation) solle Student:innen Informatiounen bereet gestallt ginn, wéi Internetsiten, Informatiounen zu de jeeweileg Cercle an aner Adressen, déi se bei hirer Sich ënnerstëtzen.

D'DP wäert mat hiren Efforte weiderfueren an d'Offer un staatleche Studentewunnengen am Ausland ausbauen.

De Staat ka Studéierende aus Lëtzebuerg déi am Ausland eng Wunneng sichen natierlech hëllefen, andeems e si op déi lokal Informatiounsoffer opmierksam mécht (Studierendenwerk, Crous, etc.). A verschiddene Stied ënnerhält de Staat jo och Wunnengen, op déi Studéierende aus Lëtzebuerg Zougang hunn. An de Stied wou den Drock op de Wunnengsmaart besonnesch ugespaant ass, sollt ee préiwen dëse Modell weider ausbauen.

Mir setzen eis dofir an, dass den Wunnengspark vum Lëtzebuerger Staat an den Universitätsstied entspriechend de Méiglechkeeten ausgebaut gëtt. Doriwwer eraus ass e Service Logement z'envisagéieren, deen hëlleft, deen de Kontakt hirstellt an de ganze staatleche Park koordinéiert. Eng weider Pist ass e reegelméisseg Austausch mat de Studentecercle an der ACEL, fir gemeinsam scho fréizäiteg ze hëllefen an Elteren a Schüler

während dem Lycée iwwert d'Wunnsituatioun op de verschiddene Plazen z'informéieren.

Andeems en de Studenten hiert Studiegeld besser un d'Liewensdeirecht vum dem Land oder der Stad upasst an dem si studéieren a wunne müssen. Et wier och ubruecht op mannst europawäit ze kooperéieren ënnert Memberstaaten déi sech verpflichten fir een gewëssenen Undeel u Studentewunnengen ze schafen zu deenen eng International Studentecommunitéit einfachen Accès kritt.

De Staat soll an dene besonnesche wichtige Stied fir Lëtzebuerger Studenten, Wunnengen zur Verfügung stellen, wéi dat z.B. zu Paräis/Wien gemaach gëtt. E soll och Studentenassociatiounen ënnersëtzen déi probéieren de Lëtzebuerger Studenten bei der Sich no enger Wunneng ze hëllefen.

Et ass de Choix vum Student sech un enger auslännescher Uni unzemellen a do ass dee Moment Eegeverantwortung gefuerdert. A verschiddene Stied wéi München fanne schaffend Residente scho keng Wunneng méi an do gëtt et dann net vill wat een als auslännesch Regierung ka maachen. D'Studentecercle sinn am beschten um Terrain vernetzt a Gruppe wéi z.B. „Immo Celb“ sinn do déi beschten Ulaftellen. Et kéint een de CEDIES froen, fir dës Gruppen oder Säiten och direkt bei hinnen um Site ze verlinken, esou dass d'Leit se méi einfach fannen.

Dat ass net wierklech dem Lëtzebuerger Stat seng Aufgab – esou Hëllefstellung ginn et an den Unis, an dobäi sollten déi Lëtzebuerger Autoritéiten versichen, sécherzestellen, datt och Studente vun hei an de Genoss vun deene kommen.

Kontakter sinn hei dat Wichtigst. Wann de Staat Studenteverbänn ewéi d'ACEL weider ënnersëtzt, kënnen Student:innen, déi schonn am Studienuert sinn, deenen hëllefen, déi do nach eng sichen.

THEMEBLOCK 3

Bourse (Aide financière)

Kënnt dir garantéieren, dass de Prêt vun der Aide financière weiderhin op maximal 2% Zënse gedéckelt bleift?

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo (*)
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☒ Jo
☐ Nee

(*) Et steet sou am Gesetz an dat ass nach ni geännert ginn an dat wäerte mir och esou si loosser.

Wann d'Period ufänkt fir de Prêt zeréck ze bezuelen ass de Montant duerch déi aktuell 2% Zënse erhéicht par Rapport zu engem niddregen Zënssatz den aktuell war wéi de:der Student:in de Prêt geholl huet. Wéi kann een dem:der jonken:er Aarbechter:in bei dëser Problematik hëllefen?

Vu déi aktuell Viraussetzungen, fir de Remboursement vum Prêt, (Dauer vum Remboursement a gedeckelten Taux), gesäit d'LSAP keen Handlungsbedarf d'Conditounen unzepassen. Fir déi jonk Berufsfänger:innen ze ënnerstëtzen wëll d'LSAP e Steuerbonus an eng Hëllef fir d'Locatioun aféieren.

D'DP setzt sech an hirem Walprogramm fir eng steuerlech Entlaaschtung vun de Privatpersounen an. An deem Kontext huet d'DP-geführte Regierung schonn déi lescht Méint de Steierkredit vum Bëllegen Akt vun 20.000 op 30.000 Euro eropgesat. Zousätzlech ass den Abatement vun de Schuldzënse, fir d'Finanzéierung vu selwer bewunntem Wunnraum vun 2.000 op 3.000 Euro (pro Member vum Stot) ugepasst ginn. Den aktuelle Steiersystem schreift en Héchstbetrag fir d'Ofschreiwungskategorië vir. D'DP wäert préiwen, wéi d'Ofschreiwungsméiglechkeete kënne méi flexibel gestallt ginn. Doduerch sollen d'Bierger an d'Biergerinnen hir Depensen an de verschiddene Liewensofschnëtter steuerlech optimal geltend maache kënnen.

De Prêt ass op 2% gedéckelt. Grad an engem aktuellen Ëmfeld vun héijen Zënse stellt dat eng substantiell Entlaaschtung duer. Wann duerch d'Héicht vun de Prêt'en dës och bei 2% net méi ze stëmmen sinn, muss gekuckt ginn, wéi een

de Studéierende weider entlaascht, fir dass de Start an d'Berufsliewen net ze staark duerch Scholde belaascht gëtt.

Fir „Problemfall“ gëtt et eng speziell Kommissioun, déi dës Dossier analyséiert, fir d'Prekariétéit vun de betraffene Leit ze verhënneren. Et soll een awer méi proaktiv iwwer dës Méiglechkeet informéieren.

Andeems een d'Zenserhéijung erausrechent an als Staat selwer finanzéiert.

Am Abléck entwéckelen d'Zënse sech staark no uewen, esou datt déi 2% Zënse net méi wierklech dee gréisste Problem sinn. Et muss een éichter kucken, wéi de Staat kann och bei héijen Zënstauxen de Studenten esou hëllefen, datt si geséichert studéieren kënnen an herno de Prêt och kënnen zeréck bezuelen. Dobäi gëllt et verschidden Instrumenter, inklusiv an der Steuerpolitik, ze benotzen.

D'Piraten wëllen d'Deckelung bäibehalen an d'Frist, no der ee muss bezuelen, verlängeren. Et soll een als ancien Student 20 amplaz 10 Joer maximal Zäit hunn, fir dee Prêt zrëck ze bezuelen. Dës reduzéiert dann och automatesch d'Mensualitéiten.

Et ass net realistesch, ze erwaarden, datt een dauerhaft Prëten zu Null Zënse kann ophuelen. Wat do ënner zwee Prozentpunkte ka bis zu deenen zwee derbäikomm sinn, ass net schrecklech vill.

Et misst een einfach mat deem éischten Zënssatz ufänken an da progressiv no uewen goen. Alternativ kann een sech och virstellen, datt de Staat mat de Banken aushandelt, datt, am Fall vun enger Zenserhéijung iwwert d'Joeren, ee jonk Aarbechter entweder säi Prêt e Joer méi spët réischt ufänke ka mat zeréck bezuelen oder mat engem méi niddregen Montant ufänke kann.

De reegelméisseg Austausch mat dem ACEL an anere wichtege Acteuren sinn der LSAP wichteg, fir iwwer eventuell Upassungen vun der finanzieller Hëllef un aktuell Bedierfnesser ze diskutéieren. Ausserdeem schwätzt d'LSAP sech fir d'Indexéierung vun den finanziellen Hëlfe fir Student:innen aus.

D'DP huet dofir gesuergt, datt zanter 2018 d'Studenteboursen nees un d'Inflatioun ugepasst ginn. Dat war jo besonnesch déi lescht Jore wichteg.

Am Kader vun den Tripartite-Diskussiounen hat d'Regierung lescht Joer eng zousätzlech Enveloppe vun 10 Milliounen Euro fir d'Bourse d'études fräigestallt. D'Zil heivunner war et der Präisdeierecht Rechnung ze droen, déi duerch den Ukrain-Krich entstanden ass. Fir d'Rentrée 2022/23 gouf d'Bourse de base deemno vun 1050 ob 1142 Euro erhéicht, d'Bourse de mobilité vun 1286 ob 1420 an d'Bourse familiale vun 262 ob 274. D'Fourchette vun der Bourse sociale, déi tëscht 288 a 1995 Euro louch, goung ob 352 bis 2210 Euro an d'Luucht. Ausserdeem ginn d'Frais d'inscription mëttlerweile komplett vum Staat iwwerholl, dat bis ob ee Plafong vun 3800 Euro.

D'DP wäert och an Zukunft am enken Austausch mat der ACEL analyséieren, wéi eng weider Upassung vun den Aides financières kënnen gemaach ginn.

Duerch eng gesetzlech Ännerung, déi 2016 mat der Ënnerstëtzung vun déi gréng op de Wee bruecht gouf, ginn d'Montante vun de Boursen all Joer un den Index

ugepasst. Doriwwer raus muss awer och méi kuerzfristegen Entwécklung Rechnungen gedroe ginn. Dëst war z.B. 2022 de Fall, wéi d'Regierung am Kader vun der Tripartite eng zousätzlech Enveloppe vun 10 Milliounen Euro virgesinn huet, fir d'Aide financière ze erhéien. Och an Zukunft wëlle mir eis fir en enken Dialog mat der ACEL staark maachen, fir d'Besoinen vun de Studéierenden ze kennen a fir d'Ëmsetzung vun den entsprecheuden politeschen Decisiounen ze begleeden.

Duerch e reegelméisseg Austausch mat der ACEL soll de Besoin jee weils nei evaluéiert ginn an un d'Präisdeierecht ugepasst ginn. Dëse Sujet soll feste Bestanddeel vun enger järelecher Versammlung sinn.

Mir wäerten eng Autonomie-Bäihëllef aféieren vu 450 Euro pro Mount (5400 Euro am Joer) déi un all déi jonk Leit iwwer 18 Joer ausbezuelet gëtt, déi an engem Studium oder enger net bezuelter Formation ageschriwwen sinn, bis datt se endgültig eng Aarbecht fonnt hunn. D'Autonomie-Bäihëllef setzt sech zesummen aus dem aktuelle Kannergeld, dat da net méi un d'Elteren ausbezuelet gëtt, den aktuellen Studieboursen an engem Supplement vun der Zukunftskeess fir op de viséierte Montant ze kommen. Eng Kotisatioun fir d'Pensiounskeess soll vun dëser Autonomie-Bäihëllef ofgezu ginn, fir datt déi jonk Mënschen ab hirer Formation an de System vun der Sécurité sociale integréiert ginn. Déi kompletter Studieboursen (Mobilitéit, sozial a Famill) bléiwe bestoen.

Duerch järelech Evaluatiounen an, wann néideg, Upassungen am Kader vum Budgetgesetz.

D'Aide financière soll un den Index gekoppelt sinn. Et soll allerdéngs och all Joer de Studenten nogelauschert ginn, fir séier op nei Problemer opmierksam gemaach ze ginn. Eng weider wichteg Aide financière sinn d'Stipendien, déi hei am Land awer oniwiersiichtlech sinn. Fir dëst z'änneren, fuedere mir d'Ariichtung vun engem Sammelpool fir Stipendien a Form vun enger Fondatioun, déi informéiert an och selwer aktiv Stipendien vergëtt.

Mir missten definitiv eng richteg Diskussioun driwwer féieren, wuerfir se gutt ass – an entsprechend handelen. Et ass fir eis duerchaus virstellbar, datt mer d'Zuel vun de Boursen an hir Montanten esou erhéien, datt mer kënnen sécherstellen, och genuch Leit ze hunn, déi nom Studium zu Lëtzebuerg Positiounen besetzen.

Et muss een de d'Bourse ëmmer un den Index upassen. Gläichzäiteg sinn Organisatiounen wéi den ACEL eben dofir do, op Mësstänn opmierksam ze maachen an eng Politik muss dës Meinungen eescht huelen.

LSAP

D'Aide financière ass virun allem eng Ënnerstëtzung, déi d'Studentinnen an hirer Selbstännegkeet begleet soll.

DP
DEMOKRATESCH
PARTEI

D'Aide financière ass wéi de Numm et scho seet eng Ënnerstëtzung fir de Finanzement vun engem Studieprogramm. D'DP wëll jidderengem onofhängeg vu sengen finanzielle Mëttelen den Accès ob d'Uni erméiglechen. D'Aide financière ass engersäits als Hëllef geduecht fir Jonker déi vun doheem aus net genuch Suen hu fir sech ee Studium eleng kënnen ze finanzéieren. D'DP huet och dofir gesuergt, dass ee komplettär zur Bourse, bis de volle Montant de Prêt kann huelen.

déi gréng

D'Aide financière sollt et all Mënsch erméiglechen, e Studium erfollegräich ofzeschléissen. D'finanziell Mëttel vum Elterrenhaus dierfe keng Barrière si fir ze Studéieren. Just sou garantéieren mir gläich Chancë fir all Mënsch.

CSV

Se soll virun allem eng Hëllef sinn. D'Ënnerscheeder tëschent z.B. de Käschten op de verschiddenen Unie sinn ze grouss fir eng komplett Finanzierung ze garantéieren. Am géigesäitegen Austausch mat der ACEL mussen d'Aidë reegelméisseg evaluéiert ginn an déi sozial Primme mussen eventuell ugepasst ginn.

déi Lénk

Mat der Autonomie-Hëllef verfullégen déi Lénk kloer d'Zil et engem ze erméiglechen ee ganze Studium ze finanzéieren.

Aktuell géing eng Akkumulatioun vun „eiser“ Autonomie-Hëllef mat de bestoenden Hëllef (bourse sociale, famille a Mobilité) eng 13000 Euro d'Joer ausmaachen. Do ass nach Sputt no uewen, wann een d'Mobilitéitsbourse kéint un déi tatsächlech Liwensdeirecht am fauslännische Studieland upassen an och d'Aschreiwungskäschten ganz kéint iwwerhuelen.

adr

De Staat huet och eng Verantwortung géintwärt de Steuerbezuelen wéi hien mat hire Suen emgeet. D'Zil muss sinn, dass jidderengem ka studéieren deen dat wëll a kann, och wann e keng finanziell Ressourcen huet. Déi Leit déi dat kënnen, direkt oder no dem Studium, mussen awer en eegene finanzielle Bäitrag bréngen.

PIRATEN

Hei muss nuancéiert ginn an nom Akommes vun den Elteren ënnerscheet ginn. Fir Jonker, deenen hir Eltere finanziell net esou gutt opgestallt sinn, sollen et méi finanziell Hëllef ginn, sou dass hinnen domat ee ganze Studium kann erméiglecht ginn. Fir Jonker, déi finanziell gutt situéiert Elteren hunn, soll et awer just eng Hëllef sinn an hinnen net ee ganze Studium finanzéieren.

FOKUS

Dorop gëtt et keng wierklech Äntwert, well deenen engem hir Uspréich net identesch si mat deenen aneren hiren. Grundsätzlech soll et méiglech sinn, bei entsprechender akademescher Leeschtung, dass ee kann ee Studium mat den Zoulage bestreiden, ouni mussen op alle méigleche Plazen zousätzlech Geld verdéngen ze goen.

Volt

An eisen Aen ass den Ideal, dass een e komplette Studium domat finanzéiere kann. Mä dat heescht awer net, egal wéi ee Studium an egal wou. Jee no wéi engem Standuert an jee no Fach falen aner Käschten un. Et soll een net fir de Choix vum Fach gestrooft ginn, mä de Standuert soll awer net onbedéngt grouss a Considéatioun gezu ginn. Einfach Beispill: Studéieren an Éisträich ass e gutt Stéck méi deier wéi an Däitschland – deemno muss de CEDIES net zwéngend fir béides opkommen, wann een an Däitschland en equivalente Studiengang kritt. Mä et sollt awer méiglech sinn aleng duerch d'Suen an de Prêt vum CEDIES kënnen e Studium ofzeschléissen.

Sollt de Montant vun der Aide financière integral dem Kannergeld entsprechen?

Fir d'LSAP sinn d'Aide financière an d'Kannergeld net mateneen ze vergläichen. Et handelt sech ëm verschidden Situatiounen a Gruppen mat ënnerschiddleche Bedierfnisser. D'LSAP steet hannert enger differenzierter Opschlësselung vun den finanziellen Hëllef.

D'Kannergeld ass prinzipiell geduecht fir de Finanzement vun de primäre Besoinen vum Kand oder Jugendlechen ze ënnerstëtzen (z.B. Iessen, Kleeder,...). D'Studentenhëllef ass geduecht fir d'Käschte vun engem Studium ze reduzéieren. Bëid Transferte kënnen net mateneen verglach gi well se net just eng aner Zilsetzung hu mee och een anere Public cibléieren.

D'Aide financière besteet aus ënnerschiddleche Komponenten, déi jee no Situatioun och iwwert dem Kannergeld leien. Virun allem fir Studéierende, déi zu Lëtzebuerg bleiwen an also net vun der Mobi-

litéitsbourse profitéieren, kann de Montant jee no Akommissituatioun awer ënnert dem Kannergeld leien. Fir dës Grupp stellt virun allem d'Wunnen eng Erausforderung duer. Hei brauch et onbedéngt zousätzlech Moossnamen (méi Wunnengen a gezielt finanziell Ënnerstëtzung).

Jo, d'Bourse de base muss mindestens sou héich si wéi d'Kannergeld.

Mir hunn dat an der viireschter Fro beäntwert. Déi Lénk hunn d'ailleurs och ee Gesetz deposéiert, dat eng direkt Opwärtung vum Kannergeld an eng automatesch Indexéierung un d'Liewensdeirescht virgesäit.

D'ADR wëll en Elteregeld aféieren an dat d'Kannergeld mat afléisst. D'Héicht vun der aide financière muss also no anere Critère festgeluecht ginn.

D'Aiden sinn esou, wéi se elo sinn, am Prinzip gutt. Se sollen allerdéngs a Krisenzäiten, wéi mir se aktuell mat der grousser Präisdeierecht hunn, un d'Situatioun ugepasst ginn.

Dat ass eng ural Diskussioun, déi kengem wierklech hëllef. D'aide financière ass net dat selwecht wéi Kannergeld – ee Mount an enger Unisstad liewen ass en aneren Opwand wéi sengen Teenageren Boxen a Schoulsäck kafen.

D'Kannergeld huet an eisen Aen näischt mat der Studienhëllef ze dinn an duerf net dorunner gekoppelt sinn.

Wéi soll d'finanziell Hëllef vun engem:enger Student:in ausgesinn deen:dei hallef studéiert an zugläich schafft (Dualstudium)?

Schaffe während dem Studium dierf net penaliséiert ginn: D'Eegeninitiative ze schaffen an/oder sech selbststänneg ze maachen soll ënnerstëtzt ginn. An deem Zusammenhang ass d'LSAP fir een graduell System vun der finanzieller Hëllef.

Momentan kréie Studenten ab dem soziale Mindestloun just nach e Prêt. D'DP wäert bei enger Reform vun den Aides financières mat der ACEL kucken, wéi Stagen, Salären an Indemnitéiten ze considéieren sinn.

D'Kritikere vun der Aide financière mussen sou ausgeluecht sinn, dass och den Dualstudium onkomplizéiert ënnerstëtzt ka ginn.

Mir sinn eis der Problematik bewosst an oppe fir eng Diskussioun, déi onbedéngt muss gefouert ginn. Dës gëllt och fir Studentenjobben an ënnerschiddleche Formen.

Dat ännert eigentlech net vill wann een vun eiser Propos mat der Autonomie Bähëllef ausgeet. Domatt soll jo sou vill wéi méiglech verhënnert ginn, dass d'Student:innen nieft hirem Studium onbedéngt mussen schaffen fir sech finanziell iwwer Waasser ze halen.

Wann e Student eege Revenuën huet, mussen déi mat an d'Berechnung vun den Hëlfelefen afléisen. De Staat soll awer ëmmer genuch Hëllef ginn, fir datt jidder ee ka studéieren. D'Aarbecht vun engem Student kann also keen Argument sinn, fir d'Hëlfelefen ze sträichen. Mir sinn och der Meinung datt de Mindestloun steierfräi soll

bleiwen, datt och an dem Fall wou de Student schafft.

Op Student:innen nieft dem Studium schaffen, soll bei der Aide financière keng Roll spillen. Besonnesch virun dem Hannergrond, dass et dacks Persounen sinn, déi aus finanzielle Grënn nieft dem Studium nach schaffen ginn, well se de Studium soss net finanzéieren kënnen, sollen si net duerch eng méi niddreg finanziell Aiden bestrooft ginn.

Dat muss sech aus engem Panorama doriwwer erginn, wat dann de Verdéngscht an esou Situatiounen ass, a wat da nach zu engem anstännege Liewe feelt.

Vu datt een deen Ament en Akommes huet, muss dat vun der Bourse, sou wéi all aner Akommes, ofgerechent ginn. De Prêt muss allerdéngs d'selwecht bleiwen.

THEMEBLOCK 4

Studentefoire

Sollt eng Studentefoire obligatoresch fir d'Schüler:inne sinn?

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee (*)

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee

[] Jo
[x] Nee

(*) Si soll sou attraktiv sinn, dass si d'Studenten unzitt. An d'Schüler sollen och am Virfeld op dës Foire zesumme vun hire Proffe virbereet ginn, fir dass si net verluer sinn.

Wéi wëllt dir garantéieren, dass déi physisch Versioun vun der Studentefoire hir Attraktivitéit bei den Exponenten a bei de Visiteure behält?

Et soll jeeweils an den Lycéén an an der Maison de l'Orientation Reklam fir d'Studentefoire gemaach ginn. Déi physisch Versioun vun der Studentefoire soll weiderhin nieft der digitaler bestoe bleiwen. Et muss sécher gestallt ginn, datt d'Schüler:inne vun der Schoul fräigestallt ginn, fir op d'Studentefoire kënnen ze goen.

Obschonns déi digital Foire ëmmer méi u Popularitéit gewënnt, wäert déi physisch Versioun ëmmer nach eise Schwéierpunkt bleiwen. Fir déi meeschte Jonker ass et méi flott fir sur place mat den eenzelen Acteuren kënnen ze schwätzen an zesumme mat hire Klassekomerode vu Stand zu Stand ze goen, ewéi nëmme just virtuell Informatiounen ze kréien. Am Virfeld vun der Studentefoire kann een sech awer schonn iwwer déi digital Foire informéieren an esou méi geziilt seng Froë preparéieren.

D'Studéierendefoire ass säit laange Joren eng Referenz fir vill Jonker, déi hire Start an de Studium wëlle preparéieren. Och fir d'Exponenten ass se eng eemoleg Geleeënheet, fir sech virun engem sou groussen Zilpublikum ze presentéieren. Déi virtuell Editiounen an der Pandemie waren eng gutt Saach, an och den aktuellen, hybride Konzept huet sécherlech eng Rei Pluspunkten. Trotzdeem si mir der Meinung, dass et fir d'Zukunft e Konzept fir d'Foire brauch, an dem den Accent sou wäit wéi méiglech

op de Presence-Aspekt geluecht gëtt. Mir fannen et och wichteg, dass esou vill wéi méiglech Exponenten d'Méiglechkeet kréien, sech sur place kënnen ze presentéieren, och fir de Live-Event esou attraktiv wéi méiglech ze maachen. Nëmme sou entstinn d'Atmosphär an den direkten Echange, déi en essentiellen Deel vum Studium a vum Unisliewe sinn, an déi genausou wichteg si wéi de rengen Informatiounsaspekt vun der Foire. An dem Kontext wëlle mir analyséieren, wéi sech d'Zuel vun den Unien déi vertraute sinn entwéckelt huet, fir dann ze kucken, wéi een déi Zuel rëm ka vergréisseren.

Mir schwätzen eis fir eng Evaluatioun vun deene leschte Studentefoiren aus, ënner Berücksichtigung vun de Meinungen vun Exponenten a Visiteuren. Mir sinn der Meinung, dass d'Plaz vun der Studentefoire méi zentral geleeë muss sinn, fir dass se méi einfach erreechbar ass, besonnesch fir déi Studenten, déi a méi entleeëne Regiounen vum Land wunnen. Fir d'Attraktivitéit ze bahalen, wier et wichteg, och Acteuren wéi der Police oder der Arméi erëm eng richtig Plaz ze ginn.

Andeems sou vill wéi méiglech an divers Exponenten kontaktéiert ginn fir drun deelzehuelen, dat heescht net nëmme privat Unien an privat Héichschoulen déi sech op d'Studentefoire reegelrecht verkafe kommen. Gläichzäitig missten och méi Exponenten do vertraute sinn déi net just akademesch Ausbildungen ubidden, mee och

spezifesch Formatiounen am Handwerk etc. Am Virfeld vun der Studentefoire, missten d'Servicer déi fir d'Orientatioun an de Lycéén responsabel sinn d'Schüler:innen méi gezilt iwwer d'Studentefoire informéieren.

D'Konzentratioun vu ville méiglechen Gesprächspartner a villen Offeren op enger Plaz suergt fir vill Attraktivitéit. De Staat soll dofir suergen, datt Universitëten, Studentenassociatiounen an Anerer kënnen zu gënschtege Konditiounen präsent sinn.

Fir d'Piraten ass et wichteg, dass mat de betreffenen Acteuren um Terrain en Austausch stattfënnt an och op si gelauscht gëtt. De Feedback vun den Exponenten, sou wéi dee vun de Visiteuren muss gesicht an ëmgesat ginn, sou laang et an d'Konzept vun enger Studentefoire passt.

Dat läit un deem, wat ugebuede gëtt, an dorun, ob déi potenziell Studenten d'Impressioun hunn, do géifen se eppes Sënnvolles a Nützelech gewuer ginn. Op alle méiglechen Banken a Mediastänn ass dat net noutwennegerweis de Fall...

Et gi vill Méiglechkeeten. De Standuert erweideren an net nëmme op enger Plaz, mä am ganze Land exposéieren, et op verschidden Deeg ausweiden, etc.

Sollt d'non-formal Bildung Ärer Meenung no hei eng Plaz kréien?

Jo, d'Jugendparlament, den Daachverband Lëtzebuerger Jugendstrukturen an d'Parteien/Jugendparteien souwéi den Benevolat gehéieren allesamt op d'Studentefoire. Hir Presenz ass besonnesch pertinent, fir Jonker unzeschwätzen, déi plangen e Gap Year ze maachen.

Mir hunn zu Lëtzebuerg e Mangel u qualifizéierten Educateuren. Wa mir d'Qualitéit vun der non-formaler Bildung wëlle garantéieren, musse mir an Zukunft méi Jonker fir eng Ausbildung zum Educateur motivéieren. Dofir ass et wichteg dës Ausbildung ob der Studentefoire ze promouvéieren.

Mir sinn net dogéint, mee wëilten awer am Kader vum Konzept vun der Foire klären, wéi dës Beräich soll vertruede

sinn, a wéi eng méiglechst grouss Plus-value fir d'Student*innen an d'Exposante kann erreicht ginn.

Jo, déi verschidde Jugendverriedungen sollen op der Studentefoire kënnen present sinn.

Jo.

Dat ass keng Prioritéit.

Och wann mir wëssen, dass déi non-formal Bildung éischter privat misst vermëttelt ginn, mierke mir, dass net all Kand déi selwecht Méiglechkeeten huet eng adequat non-formal Bildung ze kréien. Dofir

gesi mir et als sënnavoll un, der non-formaler Bildung eng Plattform op der Studentefoire ze bidden, och wann de Fokus vun der Studentefoire nach ëmmer op der formaler Bildung läit.

Allerdéngs! An och doriwwer bräichte mer eng richteg Diskussioun. Déi ass fir ganz vill Mënschen op d'mannst grad esou wichteg, wéi all formellen Diplom.

Jo. Wann et Zesummeschlëss vu Leit, Léiergruppen oder Clibb ginn, déi hei kéinten exposéieren, géife mir et als wichteg gesinn, de potentielle Student*innen ze weisen, datt dat och zu engem Studium gehéiert.

Wéi soll d'Studentefoire ärer Meenung no an Zukunft ausgesinn?

D'Studentefoire soll an Zukunft weiderhin analog an digital existéieren, fir esou déi gréisstméiglech Unzuel un Interesséierten ze erreechen. Ausserdeem soll eng breet Palett vun Entreprise a potentiellen Employeuren vertruede sinn.

Mir wäerte weiderhin op ee Mix aus physischen a virtuellen Aktivitéite setzen. Och d'Berufsausbildung soll nach méi eng grouss Visibilitéit ob der Foire kréien. Beruffer bei deenen eng Penurie zu Lëtzebuerg besteet solle besonnesch an d'Vitrinn gestallt ginn.

Hei verweise mir op eis Äntwert op d'Fro Nr. 17. Zousätzlech zu dësen Iwwerleeunge wëlle mir d'ACEL rëm méi aktiv an d'Organisatioun vun der Foire abannen, fir se méiglechst gutt op d'Besoinen vun de Jonken unzepassen.

Dëst ergëtt sech aus den Evaluatiounen. Fir eis ass et wichteg, dass déi physisch Versioun vun der Studentefoire bestoe bleift. Dat ass wichteg fir den Austausch. A se soll zentral geleeë sinn a gutt mam ëffentlechen Transport z'erreeche sinn (z.B. Luxexpo). Doriwwer eraus soll gekuckt ginn, fir d'Foire méiglechst interaktiv an nohaltig auszerichten. Eng weider Suggestioun ass en Info-Stand fir potenziell Studenten, deenen et aus privaten oder perséinleche Grënn (Jonk Elteren; jonk Leit, déi hir Elteren doheem musse fleegen asw.) méi schwéier fällt ze studéieren: hei kréie si dann entsprechend Informatiounen, wéi si trotz oder mat hire Contraintë kënnen studéieren goen.

E bësse manner ewéi eng Foire wou sech d'Stänn an d'Schoulen versichen een deen aneren ze iwwertreffen. Et wier gutt, wann Studentegemeinschaften a -gewerkschaften och op esou Plaze vertruede wieren.

Am beschten géif do ee Konzept passen, datt d'Studentefoire sou attraktiv ewéi méiglech géif gestalten: Also an der Kooperatioun mat verschidden anere jonke Start-Up'en zum Beispill.

Mir fannen d'Konzept vun der Studentefoire wéi se lo ass gutt. Den Dialog mat den Acteuren um Terrain muss allefalls erhale bleiwen, well just esou ass et méiglech d'Erausforderungen, déi an Zukunft wäerten optauche, fréi genuch ze erkennen an d'Foire drop kennen ze adaptéieren.

De Konzept fannen mir a senger aktueller Form ganz gutt, denken awer, datt eng Expansioun och op anere Plazen an Zukunft muss consideréiert ginn. Engersäits en vue vun der Demografie (net jidderee huet d'Méiglechkeet an de Süden ze kommen), an och en vue vun dem Angebot, dat ëmmer méi grouss gëtt.

Fokus: keng Äntwert

LSAP

De Standuert fir d'Studentefoire muss de Krittäre vun der Accessibilitéit mat ëffentlechen Transportmëttel a Velo erfëllen. D'Raimlechkeeten mussen grouss genuch sinn, fir all d'Stänn ënnerzebréngen an Eechangen ze fërderen. Desweidert mussen dat technesch Equipement disponibel sinn, fir eng hybrid Foire ofzehalen.

De Standuert muss einfach accessibel sinn, souwuel mam ëffentlechen Transport wéi och mam Auto a mam Bus. Déi lescht Jore war d'Foire um Campus um Belval organiséiert, Dës huet de Virdeel, datt déi Jonk schonn direkt eng éischt Impressioun vun de Lëtzebuerger Héichschoulinfrastrukturen kréien an een europawäit eemolege Campus erliewen. D'lescht Joer, dat éischt Joer no Covid, war d'Studentefoire och nees ganz gutt besicht.

Eiser Meenung no sinn déi zwee wichtegst Krittären, dass de Site genuch Plaz bitt fir all déi

Studéierend an d'Exposanten ze empfänken, déi wëllen dohinner kommen, an dass e gläichzäiteg gutt un den ëffentlechen Transport ugebonnen ass. Aus deenen Iwwerleeungen si mir net dogéint, fir d'Foire um Belval ze organiséieren, wat sécherlech Sënn mécht am Zesummenhang mat der Universitéit Lëtzebuerg. Mir wëllen eis awer fir d'Zukunft dofir staark maachen, dass de Site esou genotzt gëtt, dass de Presence-Deel vun der Foire ouni Aschränkungen bei der Zuel vu Visiteuren oder Exposanten kann organiséiert ginn.

Zentral geleeën, fir jidderes méiglechst einfach erreechbar, gutt ugebonnen un den ëffentlechen Transport (z.B. Luxexpo) a barrierefräi.

déi Lénk

Einfach Accessibilitéit mam ëffentlechen Transport an adaptéiert u Leit mat Mobilitéit réduite.

adr

Genuch Plaz hunn, sou zentral ewéi méiglech. Do wou déi meescht Leit a relativ kuerzer Distanz kenne laanscht kommen.

De Standuert soll verschidde Krittären erfëllen. Zum Beispill muss de Standuert ganz gutt accessibel sinn, zum Beispill och mam ëffentlechen Transport. Dann muss de Standuert natierlech och grouss genuch sinn, fir dass eng méiglechst grouss an divers Offer ka proposéiert ginn.

Volt

Grouss oppen Halen, an deenen all Stand seng Plaz fir ronderëm huet, bidden sech un. Et muss gutt Méiglechkeeten ginn fir net nëmme mam Auto, mä och mam ëffentlechen Transport dohinner ze kommen. Idealerweise ass de Standuert och opgedeelt, sou datt sech d'Leit net all op enger Plaz sammelen.

Fokus: keng Äntwert

$$\begin{aligned} e^{ix} &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(ix)^n}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{i^n}{n!} x^n \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{i^n}{n!} x^n \quad \text{numerisch berechenbar!} \\ \text{Es gilt: } \int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx &= \sqrt{\pi} \quad (\text{Laplace 1812}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} e^{ix} &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(ix)^n}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{i^n}{n!} x^n \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{i^n}{n!} x^n \quad \text{numerisch berechenbar!} \\ \text{Es gilt: } \int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx &= \sqrt{\pi} \quad (\text{Laplace 1812}) \end{aligned}$$

THEMEBLOCK 5

Accès op d'Unie vereinfachen

LSAP

D'LSAP wëll weiderhin duerch bilateral Accorde mat Partnerlänner den Accès op d'Unien am Ausland verbessern.

Et ass wichteg, datt d'Primar esou fréi ewéi méiglech hiren Diplom kréien, oder zumindest e Certificat, datt se d'Première gepackt hunn, fir deenen ennerschiddlechen Uspréich an Delaen am Ausland esou gutt ewéi méiglech Rechnung kënnen ze droen.

Ee Punkt wou sécherlech Verbesserungspotential besteet ass bei der Unerkennung vun de Sproochkompetenzen, virum allem wat Englesch betrëfft. Hei wëlte mir zesumme mam zoustännege Ministère kucken, op et Méiglechkeete gëtt, fir déi administrativ a finanziell Hürde fir d'Schüler*innen ofzebauen, fir sech hir Kompetenzen unerkennen ze loossen. E weidere Punkt ass d'Unerkennung vum Premièresdiplom an der Belsch. Och hei wëlle mir eis dofir asetzen, datt d'Regierung de Kontakt mat den entsprechehenden Autoritéite sicht, fir eng Vereinfachung am Interêt vun de Lëtzebuerger Studéierenden ze erreechen.

Fir d'éischt muss eng Analys vun de Schwierigkeete gemaach ginn. Eng Méiglechkeet fir Problemer ze reduzéieren kéinte bilateral Ofkommësse fir verschidde Studiegäng sinn, wat d'Unzuel vu Plaze fir Lëtzebuerger Studenten ugeet. Et muss méi transparent informéiert ginn iwwer d'Studieméiglechkeeten vun de verschiddene Sektoren.

déi Lénk

Dat geet zum Beispill mam Aushandelen vun engem Quotesystem oder engem Arrangement iwwer de Numerus Clausus, mee ass awer net einfach ze garantéieren, well all Uni trotzdem fräi ass ze maache wéi se wëll...

Doduerch, datt d'Qualitéit vum Lëtzebuerger Premièresdiplom nees an d'Luucht gesat gëtt. Ausserdem soll ee generaliséiert Cours de préparation um niveau Grandes Ecoles offréieren fir Lëtzebuerger Studenten esou héich ewéi nëmme méiglech ze qualifizéieren an op Concours virzubereeden.

Eis Diplomer aus dem Secondaire mussen ee gewëssen Niveau halen, fir datt d'Unien am Ausland se unerkennen. Dës weidere sollte beim Diplom direkt Iwwersetzungen op däitsch, franséisch an englesch matgi ginn, déi dann och homologéiert zu den Diplomer aus dem deementsprechehenden Ausland sinn. Esou géifen administrativ Steng aus dem Wee geraumt ginn, wat d'Unerkennung vun Diplomer am Ausland ugeet.

FOKUS.

Doduerch, datt een deen Diplom net nogehäit kritt. Also duerch eng aner Ausrichtung vum Secondaire wéi elo. Ee Secondaire's-Ofschlossdiplom fir jiddereen, deen emol an engem Secondaire war, ass déi beschte Garanti derfir, datt den Accès op auslänneschen Unien ëmmer méi schwéier gëtt.

Volt

Et muss schonn zu Lëtzebuerg fir déi wichtegst Länner eng Institutioun ginn, déi sech dorëms këmmert ze kucken, wéi d'Conditionen am Ausland sinn a wéi se änneren. Deementsprechend muss ëmmer mam Educatiounsminister Récksprouch gehal ginn, fir datt ee sécher weess, wéi a wou wat méiglech ass. Gläichzäiteg muss de Staat a seng Ministere sech bei Problemer vun der Unerkennung an deene Länner dofir asetzen, datt de Lëtzebuerger Diplom unerkannt kënnt.

An deem Híbléck, wier et sënnavoll d'Noexamen esou fréi wéi méiglech ze organiséiert an ze verbesseren, fir gegebenefalls esou séier wéi méiglech e Certificat de Réussite auszustellen. Dobäi stelle sech ass allerdéngs eng Rei organisatoresch Erausforderungen an déi Concernéiert hätte manner Zäit fir sech ze preparéieren. D'LSAP ass hei oppe fir eng Diskussioun.

Et ass wichteg, och deene Schüler:innen a Schüler eng fair Chance ze ginn, sech op déi zweet Sessioun kënnen ze preparéieren a sou hir Première awer nach ze packen. Dobäi brauchen se dacks och de Summer fir ze léieren.

D'Hierschtsessioun vum Premièresexamen ass wichteg, fir et de Schüler*innen et ze erméiglechen, hiert Joer net mussen ze widderhuelen. Eventuell kéint een d'Informatiounsoffer nach verbesseren, fir hinnen en lwwerbléck ze ginn, wou si sech fir d'Summersemester nach kënnen aschreiwelen. Fir dës a weider eventuell Verbesserunge sollt den Héichschoulministère d'ACEL consultéieren.

Dee Problem ass relativ schwierig ze léisen, well eng gewëss Preparatiounszeit fir den Examen gebraucht gëtt. Mir sinn awer oppe fir Diskussiounen. Dat kann och e Sujet beim Ausschaffe vu bilateralen Ofkommisse mat den Unie sinn.

Eigentlech misst et een Accord ginn op mannt mat de Nopeschlänner, fir d'Aschreiwungsfristen entweder ze verlängeren oder en zweeten Appel am zweeten Semester ze organiséieren. Soss muss een de Premièresexamen novir réckelen.

Si solle sech nach op der Uni Lëtzebuerg kënnen aschreiwelen an nom éichte Joer an d'Ausland wieselen.

Leider gëtt et do net vill, wat ee ka maachen. Dës Schüler:innen hunn nach d'Méiglechkeet sech an aneren Unien anzeschreiwelen, déi méi spët ufänken. Duerch eng richteg Ëmsetzung vu Bologna kéinten se dann no 1 Joer respektiv engem Semester, méi einfach op déi Uni wiesselen, op déi se eigentlech wollten.

Duerch ee biergerlechen Déngscht, deen se an deem Feeljoer kënnen absolvéieren, an deen net nëmmen ee Revenu mat sech bréngt, mee och d'Méiglechkeet vu weidere Boursen an zousätzlecher Ënnerstëtzung – voir FOKUS-Walprogramm.

Mir gesinn do net vill Méiglechkeeten, well mir keen Afloss op d'Prozeduren am Ausland hunn. Ënner Ëmstänn wier et méiglech, datt de Staat probéiert mat nach méi Länner an Universitëten auszemaachen, datt se d'Schüler*inne scho provisoresch unhuelen. Well verschidden Universitëte bidden eng virleefeg Umeldung un, wou een de finalen Examen kann norechen.

Ee:Eng Schüler:in, den:déi zu Lëtzebuerg d'Première mécht, huet um Diplom am Engleschen den Niveau B2 stoen. Fir zum Beispill an England oder an Holland ze studéiere muss hien:hat trotzdeem ee Spochentest (trotz héijem Niveau) maachen, deen oft mat Käschte fir de:d' Schüler:in verbonnen ass. Wéi kann een dës Problematik an Zukunft optiméieren?

ze absolvéieren.

Eng Piste wier et interesséierte Schüler:innen unzebidden e Sproochzertifikat am Lycée, respektiv vum Lycée begleet,

de Schüler wärend déi Tester da grätsch.

D'P setzt sech dofir an, datt d'Lycéeën d'Moyene kréien, fir esou Sproochekueren op der 2e a 1ère ze organiséieren. Fir

Hei verweise mir op eis Äntwert op d'Fro 21.

Et kéint deemno eng Zesummenaarbecht tëschent de Lycéeën an dem INLL geschaffe ginn, sou dass den entspreche Zertifikat hei am Land ausgestallt gëtt a kee Sproochentest am Ausland muss gemaach ginn. Eng aner Méiglechkeet wier, den entspreche Betrag als Zousaz zur Bourse rembourséiert ze kréien, wann een déi entspreche Ausgab beleëe kann.

Den INLL (Institut national des langues) ass habilitéiert, fir Niveaue an europäesche Referenzkader ze zertifizéieren.

Och erëm iwwer en Accord tëscht de Staaten oder andeems de Sproochentest vum Lëtzebuerg Staat finanziert gëtt.

tis sinn, wa si mat Erfolleg bestaane ginn.

D'ADR ass der Meinung, datt esou noutwenne Tester am Sproocheninstitut musse kënne gemaach ginn. Si solle gratis sinn, wa si mat Erfolleg bestaane ginn.

D'Pirate fuerderen ee méi effizient a méi onkomplizéiert Ëmsatze vu Bologna. Leider leien dës Sproochentester ënnert dem Pouvoir vum de jeeweilege Regierungen a Lëtzebuerg kann dës Länner nëmmen dozou opruffen, d'Präisser fir dës Sproochentester niddreg ze halen. D'Student:innen, déi intresséiert sinn an England an an Holland ze goen, sollen och esou fréi wéi méiglech iwwer d'Prozeduren informéiert ginn. Et ass finalement de Choix vum de Student:innen an hire Famillje fir an dës Länner studéieren ze goen.

Andeems mer den Diplom op deen erwaarten Niveau hiewen. B2 geet fir ze studéieren net duer.

Mir géifen eng eendeiteg Noprüfung vum den Niveaue, basierend um Programm, de Prüfungen an den Examen vum eise Schüler*innen, recommandéieren. Falls sech dann am internationale Verglach a mat deenen neiste Krittäre weist, datt den Niveau B2 ëmmer nach ubruecht ass, kann een héchstens zwou Saachen maachen: Den Niveau op verschidde Sectionen erop-schrauwen oder fir betrafte Schüler schonn am Viraus e Sproochentest (zousätzlech zum Premiärsexamen z.B.) ubidden, fir datt si deen bei enger Bewerbung kënnen direkt erarechen. An anere Länner ass et üblech, international unerkannten Diplomer auszeginn, sou wéi z.B. d'Goethe-Zertifikat oder den TOEFL-Test.

Déi Bewäertung nom Cadre européen commun de référence pour les langues ass zu Lëtzebuerg nach net ausgeräift.

D'Unisdiplomer sinn automatesch an der ganzer Benelux Unioun unerkannt. D'Schüler:innen déi an d'Belsch studéiere ginn mussen awer eng Equivalenz vun hirem Diplom heifir ufroen déi mat Käschte fir d' Schüler:inne verbonnen ass, besonnesch dann wann een den Delai beim Ministère heifir verpasst huet. Wéi wëllt dir hei de betraffene Schüler:innen an Zukunft bei dëser Problematik hëllefen?

Fir esou Situatiounen virzebeugen, ass et wichteg op eng gutt Informatioun vun den interesséierte Schüler:innen ze setzen.

Ausserdeem ass et generell sënnavoll bei dësem Typ vun Demarchen op d'Digitalisatioun zeréckzegräifen.

Mir wäerten dofir surgen, datt déi betraffe Studenten an Zukunft fréi genuch doriwwer opgekläert ginn, respektiv rappelléiert kréien, datt si eng Equivalenz mussen ufroen.

Lëtzebuerg huet och schonn dacks bei de Belschen Autoritéiten intervenéiert, fir déi Reegelung ze änneren. Leider bis elo ouni Erfolleg.

Lëtzebuerg ass jo Virreider an Europa, fir akademesch Diplomer automatesch géigesäiteg unzëerkennen a géif sech och wënschen, datt dat zumindest zum Deel och fir net akademesch Ofschlëss ewéi d'Première méiglech wär. Dofir mussen awer aner Länner mat op dee Wee wëlle goen. Och hei goufen éischt Gespréicher gefouert.

Och dës Punkt hu mir scho bei der Fro 21 ugeschwat.

D'Belsch huet fir all Land des Prozedur virgesinn, och wa se schwéier z'acceptéieren ass. Mir sinn der Meenung, dass fir dës Problem eng Léisung op Benelux-Niveau muss fonnt ginn. Fir ze verhënneren, dass den Délai verpasst gëtt, soll proaktiv vum Ministère e Rappel gemaach ginn.

Andeems déi Equivalenz ofgeschaf gëtt, well se kee Sënn mécht.

D'Schüler solle besser informéiert ginn. Déi Fro vun der Equivalenz soll op Regierungsniveau verhandelt ginn.

D'Pirate fuerderen ee méi effizient a méi onkomplizéiert Ëmsetze vu Bologna. Leider hëlt de Belsche Staat duerch d'Equivalenze Recetten an, op déi en warscheinlech net verzichte wëll. Lëtzebuerg kann eis Nopeschlänner nëmmen dozou opruffen, d'Präisser fir esou Taxen niddreg ze hale voir falen ze loossen. D'Student:innen, déi intresséiert sinn an d'Belsch ze

goen, sollen och esou fréi wéi méiglech iwwert d'Prozedur vun der Equivalenz informéiert ginn. Et ass finalement de Choix vun de Student:innen an hire Famillje fir an dës Länner studéieren ze goen.

Dat sollt bannent kierzter Zäit tëschent deenen zwee Länner geklärt kënnen ginn. Kéint et scho laang sinn, wann sech

derfir agesat gi wir.

Mir fannen, datt dës en europäesche Problem ass a misst bannent der EU gereegelt sinn. Et ass z.B. och ridicule, datt een en Diplom aus Däitschland fir Honnerten Euroen zu Lëtzebuerg muss homologéieren, obwuel et souguer en Nopeschland ass. Bannent der EU muss dringend eng Variant fonnt ginn, wou een direkt zum lokalen Diplom eng „europäesch Equivalenz“ kritt, déi bannent der gesamter EU unerkannt ass an no engem europäesche Standard funktionéiert.

THEMEBLOCK 6

Stagegesetz

Sollte Stage nom Master méiglech sinn?

[x] Jo
[] Nee

[x] Jo
[] Nee

[] Jo (*)
[] Nee

[x] Jo
[] Nee

[x] Jo
[] Nee

[x] Jo
[] Nee

[x] Jo
[] Nee

[] Jo
[x] Nee (**)

[x] Jo
[] Nee

(*) Dëst ass eng Fro, déi mir zum aktuellen Zäitpunkt net pauschal kënnen beäntweren. Si muss am Kader vun der Evaluatioun vum bestoende Kader mat alle Sozialpartner an de Studéierendevertreder gekläert ginn. D'Iddi fir sougenannte „Graduate Programs“ anzeféieren, wéi d'ACEL et scho gefuerdert huet, gesi mir an deem Zesummenhang als eng méiglech Pist un.

(**) Irgend eng Kéier muss et mat de Stagen och erwer sinn.

Wéi wëllt dir garantéieren, dass all Student:in den:déi muss ee Stage maachen och ee fënnt?

D'Uni spillt eng zentral Roll an der Ënnerstëtzung vun de Student:innen op hirer Sich no engem Stage. Dofir ass et sënnvoll d'Uni an dat entsprecheend Personal deementsprechend ze sensibiliséieren. An deem Zesummenhang solle Partnerschaften tëscht der Uni an der Privatwirtschaft promovéiert ginn.

D'Servicer vun der Uni Lëtzebuerg an och d'Maison de l'Orientation kënnen de Jonken hëllefen ee Patron de Stage ze fannen. Donieft wäert d'DP och d'Entreprises a Verwaltungen encouragéieren och universitär Stagen unzëiden.

De Staat muss seng Beméiunge verstärken, fir Patrone ze sensibiliséieren, zousätzlech Stageplazen ze schafen. Doriwwer muss et méi einfach ginn, fir d'Offer u Stagen ze kennen. Dofir sollt eng Plattform geschaaft ginn, déi Patronen a Studéierende méi no beienee bréngt.

D'Betriber solle konsequent sensibiliséiert ginn fir d'Bedeitung vun dese Stagen. Eng weider Pist ass d'Organisatioun, zesumme mat de Gemengen, vun enger lokaler Stagefoire mat de regionale Betriber.

Dofir misst ee Forum geschaf ginn an ee Service deen, domatt beoptragt gëtt den Démarchage bei den Employeuren ze maachen – ähnlech wéi d'Adem mee mat méi sozialen a pedagogesche Kompetenzen.

Duerch eng Ännerung vum Stage-Gesetz fir dat de Patron manner Chargen an Obligatiounen huet an doduerch engem Stagiaire éichter eng Plaz gëtt.

Betriber wëlle Stagiairen, deenen se Aufgabe kënnen ginn, déi laang genuch do sinn, dass een iwwert d'Erklärphase erauskënnt an d'Stagiaren aktiv kënnen matschaffen. Vill sichen och Stagiairen, bei deenen se hoffen se als zukünfteg Aarbechter:innen ze gewinnen. Wéi mécht een dat am beschten? Et setzt een zum engem op länger Stage bei de Schüler. Hei ass de System vun der Berufsausbildung eng Méiglechkeet, wou een Deelzäit an d'Schoul geet an Deelzäit an de Betrib. Um Enn muss een béid Acteuren och erëm méi no beienee kréien andeems een Eechangen tëscht de Betriber, de Schoulen an de Cercle méi heefeg mécht. Dann muss ee gewëssen Niveau un Kenntniss an der Schoule gehale ginn. Wann dëst erfëllt wier, wieren erëm méi Betriber bereet, fir Schüler a Studenten eng Chance ze ginn.

Et sollt ee vläicht emol kucken, ob een da wierklech permanent Stage soll musse maachen. A wann dat erfuerdert gëtt, vun der „akademischer Welt“, da sollt déi selwer sech intensiv drëms këmmern, dass Studenten dat kënnen maachen, wat vun hinne verlaangt gëtt.

D'Sécherstelle vum Zougank zu engem Stage ass ëmmer verknëppt mat der Fro no der Bezuelung. Obwuel et op den éischte Bléck sécherlech justifiéiert ass, eng Bezuelung fir e Stage ze verlaangen (well all Aarbecht verdéngt e Lohn), kann diesen Usaz besonnesch a manner stabile Branchen a bei méi klengen Entreprene e Problem sinn. Natierlech ass et zu Lëtzebuerg a Beräicher wéi dem Finanzsektor, der Ekonomie an dem Droit normalerweis kee Problem, e Stage ze bezuelen. Mä a prekäre Beräicher kéint dës Fuerderung problematesch sinn. Mir mengen dowéinst, dass et onbedéngt noutwenneg wier, ausféierlech a konstruktiv Gespréicher tëscht Student*innen, Schoulen a Gewerkschaften aus verschiddene Beräicher ze féieren, fir e Kompromëss z'erreechen. Wann dës Entscheidung ouni Ofsprooch aleng vun der Regierung getraff gëtt, kéint dat negativ Folgen souwuel fir d'Student*innen wéi och fir d'Patronen hunn.

Wéi wëllt dir d'Kommunikatioun tëscht Student:innen, Patronen an Erziehungsinstituter punkto Stagegesetz verbessern?

D'Informatioun vun alle concernéierte Parteien ass essentiell, fir sécherstellen, datt d'Stagegesetz respektéiert gëtt.

Mat der leschter Ännerung vum Stage-Gesetz gouf eng obligatoresch Remuneratioun fir konventionéiert Stagen agefouert. Mir wëllen dofir suergen, datt sämtlech Patronen iwwer dës Ännerung informéiert sinn an dës och respektéieren.

De Staat muss hei weider Informatiounsefforten ënnern. Dat och an Zesummenaarbecht mat de Patronatsfederatiounen an der Chambre de Commerce an der Chambre des Métiers. Konkret wëlle mir dofir zum Beispill sécherstellen, dass op uewe genannter Plattform och eng Rubrik integréiert gëtt, wou déi Studéierent an d'Patronen op eng kuerz a verständlech Aart a Weis iwwer de gesetzleche Kader informéiert ginn.

Änlech wéi an der Berufsausbildung, wou e Conseiller d'apprentissage de Lien tëscht Stagiaire, Schoul a Betrib mécht, wier et eng Méiglechkeet, och fi d'Stagé während der Uniszeit eng neutral Ulaß- a Kontrollstell ze schafen. Mir wäerten och déi praktesch Ëmsetzung vum Stage-Gesetz auswäerten a bei Bedarf upassen.

Dat kann dann och iwwer de Wee vun enger Mediation duerch den Service geschéien de mer virdrun genannt hunn. Déi Lénk gesinn awer nach weider Nobesserungen beim Stagegesetz vir (cf. Fro 28).

Dat geet iwwer en institutionaliséierten a regelméissegem Dialog tëscht alle Bedeelegten.

Falls et Problemer an der Kommunikatioun ginn, da soll a Verhandlung mat deene betreffenen Acteuren zesummen no enger gemeinsamer Léisung gesicht ginn, déi fir all

déi Betraffe funktionéiert.

Dat ass ee Gesetz, deem säi Contenu bekannt ass. An zwar eigentlech jidderengem, deen et muss applizéieren.

D'Lëtzebuerger Regierung kéint eng Online-Plattform ariichten, déi déi direkt Kommunikatioun tëscht de Student*innen, der Entreprise an dem Erziehungsinstitut méi liicht mécht. Dës Initiativ géif och d'Geschwindegkeet an d'Effizienz vun dem Austausch verbessern. D'Student*innen wieren net méi de Vermëttler tëscht der Entreprise an dem Erziehungsinstitut fir Aufgaben wéi d'Verschëcke vun der Stageconvention oder sengem Accord, an am Fall vun enger Ännerung missten d'Student*innen d'Entreprise net nach eemol kontaktéieren. Dës Plattform géif och eng direkt Kommunikatioun iwwer méiglech Problemer erméiglechen, déi d'Student*innen oder de Patron während dem Stage begéinen.

Soll d'Dauer vum Stage mat an d'Proufzäit bei engem Patron erafléissen?

De Stage an d'Proufzäit verfollegen ënnerschiddlech Ziler an sinn do wéinst net mateneen vergläichbar. Dofir ass et net sënnvoll d'Dauer vum Stage systematesch an d'Proufzäit erafléissen ze loossen.

Dat ass am konkrete Fall mam jeeweilige Patron auszuhandelen.

Aktuell ass dat net virgesin. Des Fro muss bei der Evaluatioun vum aktuelle Kader mat alle Sozialpartner an de Studéierendevertrieeder gekläert ginn.

Am Aarbechtsrecht gëtt et en Ënnerschied tëscht Stage an Aarbecht. Deen Ënnerschied kann een net ophiewen. Fir de Rescht soll et dem Patron fräigestallt sinn, d'Stage-Zäit unzerechnen.

Eng Proufzäit soll net virgesi sinn am Kader vun engem obligatoresche Stage. Wann déi gesetzlech Limitt vun der Stagedauer also 6 Méint am Fall vun engem praktesche Stage bei engem Patron erreicht ass, misst de Patron de Stagiaire usech astellen an an dem Fall wieren déi 3 Méint Proufzäit iwwerflësseg.

Dës ass eng Verhandlung tëscht denen direkt Concernéierten.

Wann eng Persoun ee Stage bei engem Betrib mécht, an dësen duerno déi Persoun wëll astellen, hat de Patron schonn d'Chance fir dës Persoun kennen ze léieren an sech ee Bild vun hire Kenntniss ze maachen. Mir Piraten wieren open, fir d'Gesetz deemtspreechend unzepassen. Natierlech misst hei dann eng Limitt gesat ginn, wéi laang de Stage am Betrib dierf hir sinn.

Nee. Dat ass gesetzlech guer net ze bewierkstellen, well et verschidde Saache sinn.

Dës Propose klängt losgesch. D'Proufzäit déngt dozou, ze kucken, ob deen zukünftigen Employé fir déi Plaz gëeegent ass. Obwuel een natierlech argumentéiere kann, datt dat elo net deen Haaptzweck vum Stage ass, ass d'Resultat an der Praxis änlech: De Patron kritt d'Méiglechkeet ze kucken, ob de Stagiaire oder den Employé fir déi Plaz eppes daacht. Dat wier souwuel fir de Patron wéi och fir de Stagiaire e Virdeel.

LSAP

Fir d'Stagiaren virum Abusen ze schützen ass d'Informatioun iwwert hir Rechter a Flichten elementaire. Doniewent kann eng zentral Ulaftstell op der Uni Reklamatiounen ophuelen an d'Student:innen bei Bedarf ënnerstëtzen.

DP
DEMOKRATESCH
PARTEI

Am Gesetz sinn d'Rechter an d'Flichte vun de Stagiaren an dem Patron kloer gereegelt. Iwwer d'Sensibiliséierungs- an Informatiounscampagnen sollen béid Partien doriwwer opgekläert ginn. Eventuell Litigé mussen opgedeckt a entsprechend bestrooft ginn.

déi
gréng

Nieft der gezielter Sensibiliséierung vun de Patrone mussen och Studéierende méi proaktiv iwwert hir Rechter informéiert ginn. Am Fall vun Abus muss schnell an decidéiert reagéiert ginn.

CSV

Cf. Äntwert op Fro 27

déi Lénk

Mir wëllen d'Stagë vun de Schüler a Studenten besser encadréieren, andeems d'Stagen am Kader vum Enseignement op ee Mount begrenzt ginn. Se sollen och u pedagogesch Krittäre gebonne ginn a musse obligatoresch bezuelt ginn. All Stage deen iwwert ee Mount eraus geet, muss als eng bezuelten Aarbecht ugesi ginn op där déi obligatoresch Cotisatiounen mussen op-

gehewe ginn. Op der Vakanzenaarbecht vu Schüler:innen a Schüler mussen Cotisatiounen fir d'Pensiounskeess bezuelt ginn.

adr

Et gëllt dat allgemengt Aarbechtsgesetz.

PIRATEN

D'Piraten setzen sech a fir qualitativ héichwäerteg Stagen a korrekt Aarbechtsbedingungen. D'Aarbecht, déi am Kader vun engem Stage gemaach gëtt, muss e wesentlech pedagogesch Charakter hunn. Och soll et net eng bëlleg Léisung sinn, fir vollwäerteg Aarbechtsplazen ze ersetzen. Et kënn vir, dass Stagen duerch Stagiaire genotzt gi fir d'Mataarbechter ze ersetzen. D'Stagiaire sinn dann ongënschtegen Aarbechtskonditiounen ausgesetzt am Verglach zu deenen, déi d'Mataarbechter ausgeübt hunn, besonnesch wat d'Längt vun der Presenz ugeet. D'Piraten sinn der Meenung, dass wéi beim Interim, d'Astelle vu Stagiaire fir fest Plazen am Betrib z'ersetzen net erlaabt soll sinn. Hei muss d'ITM méi streng kontrolléieren.

FOKUS.

Wéi jiddereen: esou, dass op d'Anhale vu gesetzleche Bestëmmungen insistéiert gëtt. Doriwwer eraus: Stage si jo dacks Geleeënheete, fir Aarbechte gemaach ze kréien, fir déi ee net oder lächerlech wéi neg muss bezuelen. Et sollt eng generell Diskussioun driwwer gefouert ginn, wuerfir Stage gutt sinn, a wéi se remuneréiert ginn.

Volt

Een Usaz wier d'Verbesserung vun engem bestëmmten legislative Punkt: D'Sensibiliséierung, d'Informatioun an d'Transparenz vis-à-vis vun de Patronen an den Erzéungsinstituter bzgl. de Rechter a Flichten am Stage an d'Suite vun engem Abus vun engem*enger Stagiaire. Dës Initiativ kéint dozou bäidroen, dass déi betreffen Institutionen iwwert déi ethesch a rechtlech Froen opgekläert ginn. Fir d'Stagiaren awer wierklech kënnen ze schützen, ass et och wichteg, dass d'Legislatioun streng Sanctiounen fir de Fall vun engem Abus vun engem Stagiaire virgesäit. Dës Sanctiounen sollen ofschreckend genuch sinn, fir de Patron dovunner ofzehalen, géint d'Rechter an déi fair Aarbechtskonditiounen vu Stagiaren ze verstoussen.

Gesitt dir ee potentielle Problem doranner dass eng ASBL eventuell net d'Moyen huet fir Stage bezuelen ze kënnen? A wa jo, wéi kéint een den ASBLen hëllefen?

D'Ënnerstëtzung vun den ASBL'en ass net am Zesummenhang mat Stageplazen ze consideréieren. Par contre wëll d'LSAP de Benevolat verstärkt promouvéieren, z.B. duerch e spezielle Congé oder/ an eng entsprechend Bourse.

Et gëtt ganz ënnerschiddlech ASBLen, sächerlech och Strukturen, déi Moyenen hätten, fir Stagiären ze bezuelen.

Verschieden Organisatiounen hu kee Budget fir d'Bezuelen vun Stagiären virgesinn, dat dierf awer net zu Laaschte vun de Studéierende goen an ass kee Grond, dat aktuellt Stagegesetz net ze applizéieren. Léisunge fir dës Problematik mussen innerhalb vun den ASBL'en bzw. mat hire Konventionspartner fonnt ginn.

Dee Problem kann och bei klenger Betriber bestoen, sou dass et schwiereg ass, eng allgemeng Ausnam fir

ASBLen ze maachen. Mir sinn eis awer bewosst, dass et virun allem am soziale Beräich Problemer gëtt, wou een eventuell eng staatlech Ënnerstëtzung vun dësen ASBLen, déi Stagen ubidden, kéint virgesinn. Mir si gär bereet, iwwer des Problematik ze diskutéieren.

Jo dat ass ee Problem.

Et ass allgemeng ee Problem dass verschiddenen ASBL'en notament am sozial an edukative

Wiesen déi en Deel vun der Aarbecht vun de staatlechen Institutiounen maachen net genuch subventionnéiert ginn, oder net genuch Conventiounen vun de responsabele Ministären kréien fir anstänneg ze funktionéieren a Leit anzustellen.

Dat hängk dovun of, ëm wéi eng ASBL et sech handelt. De Staat kann net alles fir jidderee bezuelen. Wann et awer eng ASBL ass, déi eng Aarbecht am öffentlichen Interessi mécht, kann de Staat och en Interessi dorun hunn den Engagement vu Stagiären ze favoriséieren.

ONGen hunn schon esou Problemer matgedeelt a froe méi Moyene fir kënnen hir Leit ze bezuelen. Mir Piraten sinn der Meinung, dass d'Entwécklungshëllef muss konstant 1% vum RNB als Budget hunn, dës iwwert eng Referenzperiod vun 3 Joer gekuckt.

De Staat ka net ufänken, ASBLen derfir ze bezuelen, dass si Stage bezuelen.

Dat ass effektiv bedauerlech. Den Ament geet d'Nofro no Master-Studiegäng am Management (HEC etc.) mam

Schwéierpunkt op sozialen an nohaltegen Entrepreneuren ëmmer méi erop. NGOen an ASBLen bidden en ideaalt Ëmfeld an deem Kontext. Et wär wünschenswäert, dass de Staat en eegene Budget fir sou Finanzéierung vu Stagiaire virgesäit an esou, wann och just zu engem Deel, dës Entrepreneuren ënnerstëtze kann.

THEMEBLOCK 7

Akzeptiert Ungleichheit an der EU

Sidd dir der Meenung, datt et Ongläichbehandlung vu Student:innen an der EU, besonnesch wat d'Käschten ugeet, ginn?

(Beispill : D'Student:innen déi eng hollännesch Bourse bezéien hunn d'Recht drop, den öffentlichen Transport gratis ze benotzen. Gläichzäitig sinn auslännesch Student:innen déi keng Bourse vum hollännesche Staat kréien, vun dësem Privileeg ausgeschloss. Dobäi kënnt, dass den öffentlichen Transport an Holland relativ deier ass.)

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

Haalt dir et fir néideg, dass Lëtzebuerg sech op EU Niveau fir d'Gläichheet vun de Studenterechter asetzt?

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo (*)
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

(*) Dat ass generell nach ëmmer ee Problem op ville Niveauen a fir vill Kategorie vu Leit. Do muss sech weider drëm gekëmmert ginn. Vlächit wir et eng gutt Iddi, wann emol déi Lëtzebuerger Acteuren an den Europäeschen Institutionen (Parlament a Kommissioun) géifen eng gréisser Initiativ fir flächendeckend Gläichbehandlung lancéieren.

Vu datt et sech bei der Education, respektiv dem Enseignement supérieur ëm eng national a net ëm eng EU-Kompetenz handelt, ass et schwiereg d'Ongläichheeten tëschent den EU-Student:innen ze eradikéieren. Déi Lëtzebuerger Student:innen beneficiéieren vun enger finanzieller Ënnerstëtzung déi eenzegaarteg ass, an déi deemestpriechend am absolutte gesinn Ongläichbehandlungen an aneren EU-Länner ophieft. Wann et bedeiend Ongläichbehandlungen vu Lëtzebuerger Student:innen gëtt, déi vun der finanzieller Hëllef net deelweis ofgediert sollte ginn, ass d'LSAP oppe fir eng Diskussioun mat der ACEL.

D'DP wäert weiderhin den Echange mat den auslänneschen Autoritéiten fleggen an si op d'Situatioun an d'Besoine vun de Lëtzebuerger Studenten am Ausland opmierksam maachen.

Grondsätzlech ass et natierlech richteg, dass et d'Aufgab vun der EU an och vu Lëtzebuerg ass, fir géint esou Ongläichheeten virzegoen. Gläichzäiteg ass et sou, dass et an dësem Kontext eng Ausnameregelung an den EU-Texter gëtt, déi virgesäit, dass net all EU-Bierger*in Urecht op d'Studiebahilfen an all EU-Land huet, woubäi déi verschidde Länner ënnerschiddlech ausleeën, wéi eng Virdeeler ënnert dës Hëllef falen. Hei gëllt et net ze vergiessen, dass Lëtzebuerg insgesamt e ganz avantagéise Kader bei de Boursen a Prêten huet, den däitlech méi virdeelhaft ass wéi an anere Länner. Wa mir de Grondprinzip vun den EU-Texter net a Fro stellen, da wëlle mir eis awer um Niveau vun der Applikatioun fir eng méiglechste fair Applikatioun asetzen.

Fir eventuell Ongläichheeten z'identifizéieren, gëfe mer op d'Erfahrungswärter vun der ACEL setzen. A bilaterale Gespréicher soll dann no Léisunge gesicht ginn.

Wat lo zum Beispill d'Medezin betrëfft, wëlle mer fir den Zougank zu den universitären Studien z'erliichteren a letztendlich och d'Zuel vun Dokteschen an Dokteren z'erhéijen, den Zougankssystem zu de medezinesche Studien reforméieren. De numerus clausus ass kee gutt Instrument fir d'Eegnung vun den zukünftigen Dokteschen an Dokteren um Terrain z'evaluieren. Mir wäerten d'Aschreifgebühren op der Uni.lu suppriméieren. Mir géingen eis natierlech fir eenheetlech Aschreiwungsgebühren an der EU an och eng Harmoniséierung vun den Aschreiwungs an Admissiounskommissiounen staark maachen, déi leider net esou am Bolognaprozess virgesi wuere. Dofir misste mer also europäesch Verträge ännere goen wat allgemeng eng Fuerderung vun eis ass.

Dat si Froen, déi een an engem EU-Ministerrot Education kann diskutéieren. All Land huet seng eege Systemer, z.B. am Gesondheetswiesen. Et soll ee probéieren fir EU-wäit-Regelungen ze fannen fir de Studenten e méiglechste eenheetleche Statut ze ginn.

Hei kënnen d'Regierungsvertreter nëmmen de konstante Kontakt mat hiren auslänneschen Homologe sichen, an d'Thema konsequent uschwätzen.

Wéi bei der leschter Fro ugedeit: et sollt en Inventaire vun de Schwierigkeiten an de konkrete Fäll vun ingläicher Behandlung gemaach ginn, an eis Vetrieder an den europäeschen Institutiounen sollten dann aktiv ginn: entweder kënnen d'Problemer duerch europäesch Regele geléist ginn, oder d'Regierung muss bilateral handeln.

Eis geet et net drëms, besonnesch d'Lëtzebuerger Student:innen ze fërderen. Als Deel vu Volt Europa an enger Visioun vun engem groussen a fairen Europa sëtze mir eis fir eng nach méi enk Zesummenarbeit bannent der EU an. An hei wier et un der Zäit, fir am selwechten Otemzuch wéi en Iwwerschaffe vun de Bologna-Vertrag an dem Unerkennen vu Leeschtungen souwéi engem verbesserten Vergläichssystem vun deenen ënnerschiddleche Studiegäng och eng europäesch Bourse anzeféieren. Do ginn et Modeller, déi z.B. de PIB vun engem Land consideréieren, an da géifen z.B. déi Student:innen aus méi schwach gestallte Länner en Ausglach vu Säite vun der EU kréien – sous condition, datt et iwwerall eng gewëssen Zomm Bourse gëtt. Donieft ënnerstëtze mir d'Kollaboratioun vun den europäeschen öffentlichen Verkäiersmëttel, soudatt een sech do och EU-Gesetze ka virstellen, déi virschreiwe géifen, datt z.B. den öffentliche Transport am Studieland fir Student:innen gratis muss sinn. Mir hunn och eng Biergerinitiativ an der EU lafen, déi weiderhin den EuroTrain promouvéiert.

THEMEBLOCK 8

Attraktiven öffentlichen Transport

LSAP

Als LSAP wäerte mir eis dofir asetzen, datt déi grenziwwerschreidend Mobilitéit sech an enker Zesummenaarbecht mat eise Nopeschlänner weiderentwéckelt.

DP
DEMOKRATESCH
PARTEI

Laangfristeg gesin wäerte mir de Projet vum "séieren Tram" tëscht der Stad Lëtzebuerg an dem Belval ëmsetzen, deen eng Alternativ zum Zuchtransport ka bidden. Och d'Vëlosinfrastrukturen ronderëm d'Uni-Campusse wäerte mir weider verbessern. No der Fäerdegstellung vum Ausbau vun der Beetebuerger Gare wëlle mir och méi Zuchverbindunge vun Diddeleng an d'Staat an op de Belval ariichten. D'DP wäert bis déi schinnegebonne Verbindunge verbessert sinn, de Bustransport a Richtung vum Campus Belval stäerken.

déi gréng

D'Stad krut ënnert gréngeger Regierungsbedeelegung endlech den Tram, genee wéi och nei Garen (z.B. Pafendall-Roud Bréck) an zanter 2020 ass den ëffentlechen Transport a ganz Lëtzebuerg gratis. Parallel dozou gëtt intensiv u ville weidere Projet geschafft, wei der Vergrößerung vun der Gare Lëtzebuerg, der Erneuerung vun de wichtigste Garé wéi Beeteburg an Ettelbréck, an et gouf neit modernt Zuchmaterial kaaft. Mat dësen neien Zich gëtt de Komfort daitlech besser an d'CFL kritt Plaz fir 40% méi Passagéier! Nei Projekte wei de "Schnellen Tram" tëscht der Stad an dem Esch/Belval kombinéiert mat der Optimisation vun den TICE Buslinien, inklusiv enger wichtiger Ost-West Bus-Verbindungen tëscht Diddeleng a Péiteng - queesch duerch d'Südgemengen - wäert déi eenzel Studente-Campusen optimal mateneen verbannen. A well d'Studentenzäit jo net just aus Virlesunge besteet, wäerte mer och d'Owes an d'Weekend-Horairé vum ëffentlechen Transport weider verbessern. Mam zäitnoen Ofschloss vun de grousser Kapazitéits- a Moderniséierungs-Aarbechten beim Zuch, wäert elo och d'Pünktlechkeet an d'Zouverlässigkeet vum ëffentlechen Transport besser ginn, an eng vun eisen Hauptprioritéiten sinn.

An eise Walprogramm engagéiere mir eis z.B. fir 1) d'Afféiere vun enger „Anschluss-Sicherung“, wou d'Busser an Zukunft 5min op den Zuch waarden, wann dee Verspéidung huet, 2) fir e „Gleisdräieck“ tëscht Nidderkuer, Péiteng an Käerjeng, deen d'Fuerzäit tëscht Déifferdeng an der Stad ëm 15min géif verkierzen, a proposéieren lech nach vill weider Iddie fir den ëffentlechen Trans-

port méi effikass, sécher an attraktiv ze maachen, an dat och fir Reesender mat Vëlo oder Trottinette.

CSV

D'Pünktlechkeet soll allgemeng verbessert ginn, dëst och duerch den Ausbau vun den Infrastrukturen. D'Horairen vu Bunn a Bus mussen besser openeen ofgestëmmt ginn. D'Machbarkeet vun Direktlinnen soll evaluéiert ginn. Dat eleng geet awer net duer. Fir déi Studenten, déi op den Auto uge-weise sinn, wëlle mir e spezielle Parkingstariff bei der Uni aféieren.

déi Lénk

Mir wäerten allgemeng d'Offer vum RGTR am ländleche Raum verbessern, ënnert anerem mat enger méi héijer Frequenz vun de Verbindungen virun allem während de Spëtzenzäiten. Op den Hauptlinnen muss d'Offer de Weekend a während der Nuecht erweidert ginn. Mir proposéieren e regionale Réseau ze schafen mat schinnegebonnenem ëffentlechen Transport (S-Bunn an Tram) deen d'Hauptstad verbënnt mat regionalen Verkéiersknied. Mir wëllen och d'Offer u séchere Vëlospisten weider ausbauen, net nëmme bannent den Uertschaften, mä och um regionalen Niveau. Dofir soll eng national Vëlosstrategie ausgeschafft ginn an Zesummenaarbecht mat den Associatiounen a Biergerinitiativen déi an deem Beräich engagéiert sinn. Eng aner Méiglechkeet wier en Navettesystem fir Student:innen déi op e puer Plazen am Land kënnen ofgeholl ginn.

adr

Déi Fro fléisst mat an déi allgemeng Diskussioun iwwer den ëffentlechen Transport an. Do ass all

Verbesserung wëllkomm. Fir d'ADR ass awer och wichtig, datt den Auto net vergiess gëtt an datt z.B. iwwerall genuch Parkplaze sinn.

PIRATEN

Den ëffentlechen Transport muss dohi verbessert ginn, dass d'Offer och iwwer d'Grenzen eraus méiglechst divers an zäitlech flexibel ass. Vill Studente wunnen net hei zu Lëtzebuerg, mee am Grenzgebiet vun eisen Nopeschlänner. Et muss dëse Student:inne méiglech sinn, einfach an onkompliziert zu ville verschiddenen Zäiten op d'Universitéit ze kommen.

FOKUS

Et misst virun allem endlech eng séier a kohärent Verbindung tëschent dem Belval an der Stad Lëtzebuerg geschaff ginn. Déi gouf bis haut och vun den Escher Autoritéiten ëmmer verhënnert, dobäi war se deemools als Viraussatzung derfir geduecht, d'Uni iwwerhaupt um Belval unzesiedelen.

Volt

Den ëffentlechen Transport muss allgemeng méi ausgebaut ginn an et ass un der Zäit, datt den ëffentlechen Transport endlech de Virrang virun dem Privatverkéier kritt. Vu datt den ëffentlechen och nach gratis zu Lëtzebuerg ass, mussen endlech méi Busser a méi Zich fueren, et mussen méi Bus- a Velospueren gebaut ginn an och erëm méi kleng Garen zu Lëtzebuerg entstoen, sou datt een och aus klengen Dierfer keng enorm laang Weeër fir op d'Äaarbecht, an d'Schoul oder op d'Uni huet. Dëst ass en plus weinst dem Klimawandel dringend (!) néideg.

Wéi wëllt dir d'Zesummenaarbecht mat den Nopeschlänner verstärken fir een attraktiven ëffentlechen Transport an der Groussregioun ze schafen?

Zousätzlech gesäit d'LSAP vir Park-&-Riden, mat enger gudder Ubannung un den ëffentlechen Transport, op de wichtege Plätzen an der Grenzregiounen, voire an de Nopeschlänner, ze bauen.

De Schinnenttraffic wäert weiderhin am europäeschen an am internationale Reesverkéier eng zentral Roll spillen an ausschlaggebend fir d'Attraktivitéit vun eisem Land sinn. Fir d'DP ass et dofir essentiel, fir eng séier a gutt Connectioun mat de wichtegste Grousstied an der Regioun sécherzestellen.

D'DP wäert sech fir séier Verbindunge mat Bréissel, Amsterdam, Köln, Koblenz, Saarbrücken a Frankfurt asetzen. D'DP wëll besonnesch, datt d'Verbindung mat Bréissel e Schnellzuch kritt. Wann néideg, soll de Lëtzeburger Staat e substantiellen Deel vun der Verbindung tëschent den zwou europäeschen Hauptstied matfinanzéieren.

De grénge Mobilitéitsminister huet d'Zesummenaarbecht mat den Nopeschlänner a Regiounen iwwert déi läscht

Joren aktiv gesicht a verstärkt, fir op eng Modernisatioun vun der Tréierer, der Metzger an der Bréisseler Zuchstreck ze drängen, a fir d'Zuel vun de grenziwwerschreidende Buslinnen ze erhéijen an eis Nopeschregiounen besser mat Lëtzebuerg ze verbannen. Dës Efforte wëlle mer weiderféieren, an eis och - zesumme mat gläichgesënnte Regierungen - am EU Ministerrot a bei der EU Kommissioun fir méi Invest, besser Maark-Konditiounen fir d'Schinn a besser international Verbindungen duerch Europa an tëscht

den Hauptstied asetzen, genee wéi och fir attraktiv an erschwénglech Nuetszuch-Verbindungen.

Zuchtransport a Schnellzich müssen ausgebaut ginn, z.B. eng Direktlinn op Bréissel.

An Zesummenaarbecht mat de Nopeschlänner wëlle mir weider multimodal Verkéierskniet un oder hannert der Grenz schafe fir de Grenzverkéier z'erlichten an op d'Schinn ze kréien. An deem Sënn muss déi grenziwwerschreidend Zesummenaarbecht tëschent de politeschen Acteuren (national, regional a kommunal) vill méi intensiv ginn, och mam Ziel fir de gratis ëffentlechen Transport am noen Ausland fir d'Grenzgängerinnen a Grenzgänger anzeféieren. An dësem Kontext gëllt et beispillsweis d'Privatisatiounen um europäeschen Niveau réckgängig ze maache beim ëffentlechen Transport.

Iwwer de ministerielle Ressort „Grande région“, den an dene leschte Joerzénge zimmlech vernoléisst gouf.

Hei muss sech de Mobilitéitsministère mat den zoustännegen Institutiounen aus der Groussregioun un een Dësch zesummesetzen, fir konkret Léisungen auszeschaffen. Heifir müssen si natierlech och den Austausch siche mat den Associatiounen, déi d'Leit representéieren, déi am mëschte vun der Problematik betraff sinn, zum Beispill mat der ACEL oder och de Gewerkschaften.

Do ginn et eng sëllege Usätz, déi ëmmer dru scheitern, datt Lëtzebuerg dee ganzen Zauber soll bezuelen. Eng nei Schinneverbindung a Richtung Däitschland (an zwar iwwer d'Saarland) ass néideg, méi Capacitéiten op de Linnen a Richtung Arel a Metz, och eventuell op der Nordstreck... alles dat soll an der Maach sinn, dat ass et awer scho joerzéngetelaang ouni Resultat. Et ass einfach Zäit, ze handelen!

Et kann een vu Lëtzeburger Säit och higoen an z.B. Projeten an de Grenzregiounen finanzéieren, vun deene Lëtzebuerg e klere Virdeel hätt. Mir denken do z.B. u Park & Ride Méiglechkeeten plus Garen direkt op der Grenz, déi et Frontalieren erlaben, einfach mam Zuch oder Bus direkt vun der Grenz aus hirem Land aus op Lëtzebuerg ze kommen. Mir missten do nach vill méi op déi aner Länner duergoen, well et si mir an eis Aarbechter*innen a Student*innen, déi am meeschten ënnert dem Trafficproblem leiden.

D'Konzept vum „séieren Tram“ fir grouss Agglomeratiounen soll virun-entwéckelt a weidergedriwwen ginn, zemoos a Richtung vum Süde vum Land.

cf. Äntwert 35

Mat Däitschland lafen momentan z.B. intensiv Verhandlungen fir den neien „49 Euro“ Ticket och fir d'grenziwwers-

schreidend Buslinnen kënnen ze benotzen, oder och fir besser Ubannungen un d'däitscht ICE Netz. Kuerzfristeg wëlle mer eis hei fir zousätzlech Direktzich op Düsseldorf a Stroosbuerg asetzen, genoe wéi fir weider Verbindungen op Mannheim, Frankfurt, Saarbrücken, Basel an Zürich. Domadder kréich Lëtzebuerg och e däitlech besseren Uschloss u scho bestoend EU Nuetszich, woubäi mer hei awer zousätzlech nach op Nuetszich Verbindungen tëscht Lëtzebuerg a Südfrankräich, Norditalien an Nordspuenie wäerten drängen

A fir nohaltig Zuchreesen duerch Europa generell méi ze promoten, grad och fir zukünftigen Studenten, wëlle mir all Jonk Erwuessen dozou ermonteren - mat engem Interrail-Ticket vum Staat fir den 18. Gebuertsdag - Europa a seng villfälteg Kulturen, Länner a Mënschen iwwert dës Wee besser kennen ze léieren, a wie weess... dobäi vläicht och seng zukünftigen Studien-Destinatiounen ze entdecken.

Cf. Äntwert op Fro 35

Et ginn jo aktuell schon Zuchverbindungen tëschend Lëtzebuerg an aneren Universitätsstied - leider sinn déi net all

praktesch, notament d'Verbindung fir op Bréissel dauert eng Eiwegkeet. Hei muss grenziwwerscheidend zesummegeeschafft ginn fir direkt Linnen anzeriichten oder nei Zuchverbindungen ze erschléissen, dat heescht an de Schinneréseau investéieren, nei Schinne léien.

Mir wëllen z.B. signifikant Progrésen op der Zuchstréck fir op Arel, Namur a Bréissel an eng méiglech Zuchver-

bindung op Saarbrücken. Tëscht der Stad an Esch soll jo och e séieren Tram gebaut ginn, dee kéint, sollt en da kommen, grenziwwerscheidend ginn.

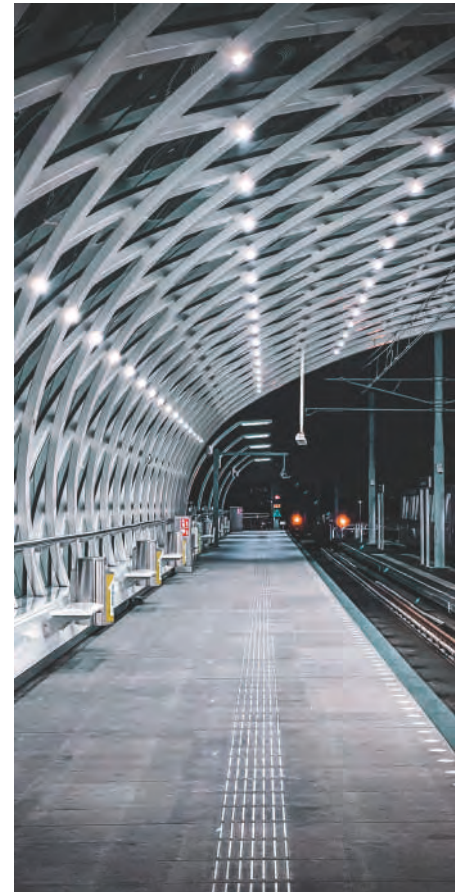
All déi Linnen, déi hei dräiwer genannt goufen. Mee d'Capacitéit vum eisem nationale Réseau muss eropgoen, dat soll se an

deene nächste Joeren och (eng Verduebelung ass uviséiert) - a wann dat geschitt, passen och besser groussregional Verbindungen dran. De Stroosseréseau ass elo schon esou voll, datt mer do wierklech virun allem sollten op d'Schinn setzen.

Siehe Fro 35.

Piraten: keng Äntwert

THEMEBLOCK 9

Uni.lu / Belval

D'LSAP wëll, datt de héije Niveau vun der Uni Lëtzebuerg an dem Site Belval kontinuierlech bäibehale ginn. D'LSAP engagéiert sech och 3,5% vum PIB an d'Recherche, d'Entwécklung an d'Innovatioun ze investéieren. Dat dréit och dozou bäi, datt d'Studentinnen eng qualitativ héichwäerteg Bildungsoffer kréien.

D'DP wäert d'Lëtzeburger Héichschoullandschaft qualitativ weiterentwickelen an der öffentlicher Fuerschung weider e finanziellen, legalen an infrastrukturelle Kader bidden, fir déi international Exzellenz an den Notze fir eis Gesellschaft ze garantéieren. D'Uni Lëtzebuerg feiert 2023 hiren 20. Anniversaire a kann op eng erfollegräich Entwécklung zeréckkucken. Fir weider de gesellschaftlechen Uspréich gerecht ze ginn an den internationale Qualitätsstandards z'entsprechen, wäert d'DP d'Struktur vun der Uni weiterentwickelen. Fir an de wichtege Beräicher genuch qualifizéiert Leit auszubilden (z.B. Medezin a Gesondheitsberuffer, Enseignanten a Sozialpädagogen), proposéiert d'DP universitéitsintern Schools (Medical School, Educational School).

Déi zukünfteg Entwécklung vun der Universitéit Lëtzebuerg wëlle mir weider un der internationaler Fuerschungslandschaft an un de Besoine vum Land ausrichten. Den Erfolg vun der Uni wëlle mir dofir och net nëmmen an Héichschulrankings bemoossen, mee och un der Qualitéit vum Aarbechts- a Liewensëmfeld vun de Fuerschenden an de Studéierenden. Wat de Fonctionnement vun der Uni ugeet, sou wëlle mir d'Matsproocherecht vun de Studéierenden an den Entscheidungsgremien konsequent stäerken.

D'Uni ass e wichtege an zukunftsweisende Standuertvirdeel fir Lëtzebuerg, national wéi international. Als Fuerschungsuniversitéit hëlleft si eiser Industrie, der Wirtschaft an dem öffentlechen Sektor, gutt ausgebildete Leit ze fannen, déi op Erausforderunge vu muer viibereet sinn. Dat gëllt esouwuel fir Geeschteswëssenschaften wéi fir Naturwëssenschaften. Des Weidere bréngt d'Uni och jonk Leit aus dem noe an och wäitem Ausland op Lëtzebuerg, déi, wann se wëllen, hiert berufflecht Liewen kënnen bei eis ufänken. Mir setzen

eis duerfir an, dass eis Uni an den nächste Joren Studiengäng offeréiert, déi et eisem Land an der Groussregioun erlaben, d'Bedierfnesser un ausgebildete jonke Leit hei ze fannen. E Schwéierpunkt wäerten och Medezin- a Gesondheitsberuffer sinn, woubäi mir d'Uni beim Op- an Ausbau ënnerstëtzen. Parallel muss duerfir gesuergt ginn, datt d'Spids- a Gesondheitsakteuren hei voll matspillen an hëllefen.

Doriwwer eraus mussen och Studiengäng a Fuerschung op dem Gebitt vun der Nohaltegkeet an der gesellschaftlecher Entwécklung op der Uni ugebuede ginn. Et mussen och weider Ausbildungsplazen fir den Enseignantsberuff geschafe ginn an d'Ausbildung muss un déi aktuell Ufuerderungen an der Grondschoul ugepasst ginn. An de Medezinstudium zu Lëtzebuerg muss weider ausgebaut ginn.

D'Uni.lu muss virun allem en demokratesche Gouvernancemodell kréien, fir dass den Entscheidungsprozess – wouhin d'Uni sech entwéckele soll – och transparent ka verlafen. déi Lénk wëllen dofir suergen, datt d'Féierungskommissionen (commissions dirigeantes) innerhalb vun der Universitéit an de Fuerschungsinstituter demokratesch gewielt ginn an datt hir Zesummesetzung paritär ass an all d'Acteuren an dem Domän representéiert (Studentinnen, Proffen, Kontraktuell Enseignanten, administrativ Personal déi fir d'Studiengäng responsabel sinn). Mir wëllen dës Kommissiounen villfälteg Kompetenzen iwwerdroen, zum Beispill sollen se iwwer déi strategesch Orientéierung decidéieren a se kontrolléieren, nei Filiären a Léierstill opmaachen, iwwer den Asaz vun de Fongen a d'Ästallung vu Personal decidéieren, a.s.w.

Fir d'ADR muss déi Universitéit ausgebaut ginn, virun allem an de MINT-Fächer an an der Medezin. D'Qualitéit vun der Léier an d'Fuerschung muss méi wichtege Critère ginn. Den Departement vun der Geschicht gëtt ëmstrukturéiert an eenzel Beräicher, ewéi déi national Geschicht an d'Geschicht vun der EU, kréien nees méi eege Bedeitung. D'Luxemburgistik soll och méi Gewicht kréien. Ideologesch Aktivitéiten, ewéi z.B. am "gender", gi komplett gestrach. D'Zesummenaarbecht mat auslänneschen Universitéite gëtt verstärkt. An eenzelne Beräicher kann d'Uni lokal Kompetenze méi benotzen: Europäesch Recht (a Cooperatioun ë.a. mat der Europäescher Rechtsakademie zu Tréier), Weltraum (a Cooperatioun mat Stroosbuerg an der ESA).

D'Uni muss hier Offer u Studiengäng weider ausbauen. Ee Beispill heifir ass d'Medezin. D'Piraten wëllen, dass ee mat den Universitéiten an den Universitätskliniken aus der Groussregioun zesummeschafft, fir och hei zu Lëtzebuerg a verschidde Spezialitéite komplett Studiengäng an der Medezin unzibidden.

D'Uni ass am Fong eng Erfolgsgeschicht, an dat muss se bleiwen – duerch relevant Studiengäng, optimal Vernetzung mat der Wirtschaft a mat der akademescher Welt an der ganzer Groussregioun. An e puer spezifesch Partnerschaften doriwwer eraus, déi an originelle Beräicher Plus-value kéinte bréngen – Spéizentechnologien, och am Energieberäich, Medezin a Biotechnologien, kënschtlech Intelligenz an Ethik...

Bzgl. der Zukunft vun der Uni.lu si mir optimistes. Si muss onbedéngt weider expandéieren andeems se nei Bachelor- a Master-Studiengäng ubitt. Gläichzäiteg kann een sech och iwwerleeën, jee no Nofro och nei Fakultéiten anzerichten. Duerch dës strategesch Wuesstem kann een der Uni erméiglechen, deen opkommende Bedarf no héijer Bildung ze decken an ee bedeitende Beitrag zur akademescher a berufflecher Entwécklung, sou wéi der Attraktivitéit vu Lëtzebuerg ze leeschten.

LSAP

Mam neie Sportkomplex, deen lo an der Planung ass, mat zousätzleche sportlechen Infrastrukturen, déi och fir d'Student-inne vun der Uni Lëtzebuerg accessibel wäerte ginn, kréien d'Student-innen d'Méiglechkeet enger sportlecher Aktivitéit an adequate Raimlechkeeten nozegen. Fir de Campus Belval fir d'Studente méi attraktiv ze gestalten, muss dofir gesuergt ginn, datt niewent enger gudder Ubannung un den ëffentlechen Transport och genuch abordabel Wunnméiglechkeete geschaafe ginn. Donieft, sollt een d'Qualitéit vum Studenteliewen um Site Belval net aus den Ae verléieren. Als LSAP wäerte mir eis och dofir asetzen, datt d'Öffnungszäite vum „Learning Center“ erweidert an un de Besoine vu Studenten ugepasst ginn.

DP
DEMOKRATESCH
PARTEI

Nieft engem héichwäertegen Enseignement ass et och wichteg datt d'Studenten sech um Uni-Campus wueffillen an eng Plaz hu fir sech no de Coursé mat hire Klassekomeroden ze treffen oder hir Aufgaben ze maachen. D'DP wëll d'Studenteliewen ausserhalb vum Auditoire méi flott gestalten andeems mir den Ausbau vu sportlechen, kulturellen a musikaleschen Aktivitéiten um Uni-Campus férdere. Och wäert d'DP weider Studentewunnengen um Belval an an der Region bauen.

déi gréng

Ee Volet ass d'Schafung vu weiderem Wunnraum, fir dass méi studentesch Liewen ausserhalb vum de Coursen a generell um ganze Site stattfénnt. D'Ubannung vum Belval wëlle mir mat engem neie multimodale Couloir mat séierem Tram tëscht Esch-Uelzecht an der Stad an och mat aneren neie Mobilitéitskonzepter am Süde stäerken, dat am Kader vum nationale Mobilitéitsplang

2035, wéi en ënnert dem grénge Minister François Bausch ausgeschafft gouf. Dëst ass e wichtege Wee, fir de ganze Site weider ze beliewen.

CSV

De Campus Belval brauch Studentenheemer déi et erlaben, Studéieren, Liewen an Wunnen ze kombinéieren. Esou entsteet e richtegt Liewen um Campus. Hei mussen och d'Gemenge mat agebonne ginn. Et geet nëmmen zesummen. Och de Fonds Belval muss mat agebonne ginn. Wichteg ass och e reegelméisseg Austausch vum Iddien tëscht allen Akteure vum Site, fir Upassungen ze maachen, wann noutwenneg.

déi Lénk

Mir wëllen de Studenten an den Awunner vum Belval 4 Mandater an e Stëmmrecht ginn an den Instanze vum der Agora, sou datt se bei der Entwécklung vum Site kënne matbestëmmen. Mir wäerten appels d'offres elaboréiere fir Commercen um Site vum Belval déi am Virfeld mat de Studenten an den Awunner ofgeschwat sinn. Mir wëllen de Studentinnen a Studenten Versammlungssäll an allen Universitätsgebäier a Residenzen zur Verfügung stellen, fir Reuniounen tëscht hinnen ze erliichteren. Mir wëlle weider Studentewunnengen um Site schafen an Sportsinfrastrukturen fir d'Student-innen arriichten.

adr

Schéin a vill Studentewunnengen, vill Beem a Gréngs, architektonesch Emgestaltung vum dene villen eidele Plazen a „Wandkanäl“ tëscht de Gebäier.

PIRATEN

Et gi verschidde Méiglechkeeten, fir de Campus méi attraktiv ze gestalten. Eng Fuerderung vun de Piraten ass, dass e Studenturm ze bauen. Hei kéinte vill Wunnengen fir Student:inne gebaut ginn an och Caféen oder studentesch Organisatiounen kéinten hei Raimlechkeete kréien. Zudeem mussen och Plaze geschaaft ginn, wou Student-innen hir Vëloë sécher ofstelle kënnen. Och d'Fräizäitangebot soll gezielt fir Student-innen ausgebaut ginn.

FOKUS

Virun allem andeems een derfir suergt, datt en de Mëttelpunkt vum eppes gëtt, an net irgendwou um Enn vum Land läit. Souzesuen intellektuell Zentralitéit un der geografescher Peripherie. Dat geet am beschten, wann d'Uni och grousregional geduecht gëtt.

Volt

Mir sinn dovunner iwwerzeegt, datt dofir onbedéngt musse méi Studentewunnengen gebaut ginn. Dësen Usaz huet ganz kloer vill Virdeeler. Fir d'alleréischte géif et de Student*innen einfach mol abordabele Wunnraum schafen. Duerno ass et awer och esou, datt dëst d'Potential huet, nach eng gréisser Unzuel vum internationale Student*innen unzezéien. Dës Wunnengen géifen de Student*innen eng gréisser Fräiheet am Liewe bidden an hinne schlisslech och eng gréisser Onofhängegkeet vum hiren Elteren erméiglechen. Am Idealfall striewe mer un, datt e klenge Duerf oder souguer eng Universitätsstad do entsteet (änlech wéi z.B. zu Louvain-la-Neuve an der Belsch). Dës Entwécklung géif dozou bäidroen, en Ëmfeld ze schafen, dat d'Léieren an d'perséinlech Entwécklung vum de Student*innen positiv férdert.

THEMEBLOCK 10

Steuererklärung während dem Studium

Sollen Investitiounen am Kader vun engem Studium oder fachspezifesch Käschten kënnen bis zu engem gewësse Grad vun de Steieren ofgesat ginn?

☐ Jo
☒ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo (*)
☐ Nee

☐ Jo
☒ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo (**)
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

(*) Am Kader vun eisem Starter-Kit fir Berufsfänger wëlle mir et erméiglechen, en Deel vun den Ausbildungskäschten als „Charges extraordinaires“ ofzusetzen soubal de Student net méi Student ass a Sue verdéngt.

(**) Mir sollten de Steuersystem net nach méi komplizéiert maachen. Mee wann do konsequent Montanten ufalen – dat erschléisst sech aus der Fro net wierklech – da soll dat Berücksichtigung kënnen fannen, jo.

Sidd dir der Meenung, dass dëst eng Méiglechkeet wier de Standuert Lëtzebuerg fir Student:innen déi am Ausland studéiert hunn méi attraktiv ze maachen?

Versteuerbarkeit vum Akommes ass eréischt ab 11.265€ am Joer ginn, dowéinst kënnt d'Ofsetze vun den Steieren net a

Fro. Eng aner Méiglechkeet fir dëser Problematik entgéintzewierken, wier eng sozial Deel-Upassung vun den finanziellen Hëllef den déi Student:inne kënnen kréien.

D'DP gesäit an hirem Programm eng Panoplie u Mesurë vir fir jonk Leit steierlech z'entlaaschten.

Dozou gehéiert z.B. eng reegelméisseg Upassung vun der Steiertabelle un d'Inflatioun, eng eemoleg Exoneratioun vun den Droits d'enregistrement beim Kaf vun enger Wunneng oder d'Afféiere vun enger steierfräier Loyersprimme fir jonk Locataire am Alter vun 18 bis 35 Joer.

Dat steierlecht Ofsetze vu Fraisen aus dem Studium, esou wéi et an Däitschland méiglech ass, kéinte mir eis och zu

Lëtzebuerg virstellen. Heibäi misst genau definéiert ginn, wat fir Fraisen ofgesat kënnen ginn. Amplaz vun enger Ofsetzbarkeit, déi sech just op d'Frais aus dem Studium beschränkt, kéinte mir eis och allgemeng steierlech Avantagé fir Berufsfänger:inne virstellen iwwert e sougenannte "Budget bien-être", z.B. fir Ausgaben am Beräich nohalteg Mobilitéit a Logement, fir esou de Start an d'Berufsliewe méi einfach ze gestalten.

Jo.

Mir hunn zu dëser Thematik keng ausgeschafte Positioun. Generell si mir der Meenung, dass e Studium keng Investitiounen duerch de Student oder d'Studentin selwer dierf no sech zéien, mee dass dat wat gebraucht gëtt fir e Studium z'absolvéieren mat öffentleche Gelder zur Verfügung steet. D'Méiglechkeet Käschten steierlech ofsetzen zu engem spéideren Zäitpunkt ass och net fir all Studéierenden eng realistesch Méiglechkeet, wëll fir den eigentlechen Invest jo awer déi néideg Mëttele gebraucht ginn. Hei kéinten also Ongläichheeten opgrond vun der finanzieller Ausgangspositioun vun Studéierenden entstoën.

Mir mengen och net, dass d'Ofsetze vu Käschten vun de Steieren e gréisseren Atout fir de Standuert Lëtzebuerg ass. Leit, déi am Ausland studéiert hunn, sichen an éischter Linn de richteg Liewenskader. Se sichen eng anstänneg a bezuelbar Wunneng, Veréenbarkeit tëscht der Aarbecht an der Famill, Fräizäit etc, eng gutt Mobilitéit an generell eng gutt Liewensqualitéit. Dofir géife mir och hei den Hiewel prioritär usetzen.

Am Prinzip jo, mee esou Froen am Steuerrecht mussen doropshi gepréift ginn ob net Ongerechtheeten géintwärt anere

Situatiounen geschaaft ginn. D'ADR ass awer op fir esou Diskussiounen.

Mir Piraten denken net, dass d'Ofsetze vu Bicher, Labormaterial oder anere Saachen de Standuert Lëtzebuerg direkt

méi attraktiv maache wäerten. Mir denken, dass dëst virun allem eng Mesur wier, fir Stéit mat manner Revenu duerch d'Studienzäit ze hëllefen. Wëssend, dass dës Stéit oft keng Steuererklärung maachen, misst hei nach vill sensibiliséiert gi vu Säite vun der Regierung.

Net zwéngend, well et dovunner ofhänkt, ob Student*innen iwwerhaapt, a wann, dann eng Steuererklärung zu Lëtzebuerg maachen. Mir géifen dat éischter als Plus-Value an als Wertschätzung vun de Student*inne vun der Uni.lu gesinn, well

deen ofsetzende Montant net onheemlech héich ausfale géif.

Fokus: keng Äntwert

THEMEBLOCK 11

Schluss

Verséichert dir d'ACEL als Vertrieeder vun de Student:innen als onverzichtbare Partner vun der Politik weiderhin an Zukunft ze consultéieren?

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

☒ Jo
☐ Nee

Wat sinn allgemeng déi 5 wichtegst Punkten déi dir wéilt an der nächster Legislaturperiod ugoen déi konkret d'Student:innen betreffen?

D'LSAP setzt an dësem Beräich follgend Prioritéiten:

1. Adaptatioun vun der Bourse d'études sociale un d'Entwécklung vun den Liewenskäschte a Schafe vu méi Studentewunnengen
2. Aféierung vu neie Masterstudiegäng, déi un d'Besoinen vun eiser Gesellschaft ugepasst sinn, wéi Digitalisatioun, respektiv an Secteuren an deenen et un Aarbeschtskraaft felt (Santé oder Handwerk)
3. Upassung vum Gesetz zu de professionnelle Stagen, fir besser op d'Besoinen vu post-universitären Stagiairen kënnen anzegoen
4. Entwécklung vun den néidegen Infrastrukturen um Site Belval fir d'Accessibilitéit matt den öffentliche Transporter sécherzestellen, wéi och d'Konstruktioun vu sportlechen Infrastrukturen an enger Upassung vun den Horaires vun der Bibliothék sou wéi vun aneren Plaazen op deenen een autonom léieren kann
5. Entwécklung vun de Konzepter „Open University“ an digitalen Amphitheater, esou wéi d'Weiderentwéckle vum Prinzip vum deuxième parcours éducatif an dem Life Long Learning

1. Wunnengsbau: Iwwert de Wee vum massiven Ausbau vum öffentliche Wunnraum wäerte mir de jonke Leit am Ufank vun hirer beruflecher Karriär bezuelbar Mietwunnengen ubidden a si mat geziilte Mesuren dobäi ënnerstëtzen, sech hiert Eegehëm ze finanzéieren.
2. Studentewunnengen: D'DP wäert d'Offer u bezuelbaren a campus-noë Studente-

wunnengen erhéien a privat Initiative fir de Bau vu Studentewunnengen encouragéieren. Mir wäerten och fir bezuelbar Wunnenge fir Berufsfünger suergen.

3. Ambitiéis Klima- an Energiepolitik: D'DP wäert de Kampf géint de Klimawandel ugoen an eise Wuelstand mat enger responsabler Energie- a Klimapolitik laangfristeg ofsécheren an dobäi de Mensch an de Mëttelpunkt stellen.
4. Zukunftskompetenzen: Mir wäerten d'Bildungschancen an Zäite vum technologeschen a soziale Wandel bäibehalen, andeem mir d'Programmer vun de Grondschoulen a vum Secondaire un d'Besoinen vun der technologescher a sozialer Transformatioun vun eiser Gesellschaft upassen;
5. Fiabel Zuchverbindungen: D'DP wäert sech fir séier Verbindungen mat Bréissel, Amsterdam, Köln, Koblenz, Saarbrécken a Frankfurt asetzen. D'DP wëll besonnensch, datt d'Verbindung mat Bréissel e Schnellzuch kritt. Wann néideg, soll de Lëtzeburger Staat e substantiellen Deel vun der Verbindung tëschen den zwou europäeschen Hauptstied matfinanzéieren.

1. Eng konsequent Politik fir Klima- an Naturschutz, fir eisen natierleche Liewensraum ze schützen;
2. D'Schafung vu méi öffentliche, abordable an nohaltegem Wunnraum;
3. D'Moderniséierung vun eise Schoulsystem, fir alle Schüler*innen onofhängeg vun hirem Hannergrond méiglech gutt Bildungschancen ze erméiglechen;
4. Déi nohalteg Transitioun vun eiser Wirtschaft virundreiwen, fir zukunftssécher Aarbechtsplazen ze schafen;
5. Déi multimodal Mobilitéitsoffer weider

verbesseren, fir méi Mobilitéit a manner Trafic ze erméiglechen, an esou d'Liewensqualität ze verbessern.

1. D'Prioritéiten am Austausch mat der ACEL festhalen;
2. D'Boursë reegelméisseg upassen;
3. De Bau vu Studentewunnengen fördern;
4. D'Attraktivitéit vun der Uni.lu verbessern (duerch e méi liewege Campus Belval);
5. D'Upassung vum Héichschulgesetz fir dual Ausbildungen;
6. D'Attraktivitéit vu Lëtzebuerg steigern, fir d'Studenten z'encouragéieren, nom Studium zrëckzekommen;
7. D'Schafe vu méi Studieplazen an der Enseignantsausbildung fir de Fondamental op der Uni.lu;
8. De weideren Ausbau vum Medezinstudium zu Lëtzebuerg;
9. D'Asetze fir d'Fanne vun internationale Léisungen fir administrativ Problemer op europäeschem Niveau (Sproochtester, Zuchlinnen, Equivalenzen etc).

1. Jobgarantie (Jidderen dee wëll a ka schaffen, soll en aklobaart Recht op eng qualitativ héichwäerteg Formatioun kréien oder op en onbegrenzten Aarbechtskontrakt. Persounen déi vun dëser Mesure wäerte profitéieren musse säit op mannst 2 Joer zu Lëtzebuerg wunnen, iwwer 18 Joer (Aarbechtskontrakt) oder 16 Joer (Formatioun) hunn, aarbechtslos oder onfräiwëlleg ënnerbeschäftegt a bei der ADEM ageschriwwen sinn)
2. Autonomiebäihëllef

3. Zougang zu bëllegem Wunnraum garantéieren an eng Logements Bâihëllef aféieren déi gestaffelt ass no de jee-weilege Ressource vun de Studentinnen a Studenten. Mir ënnerstëtzen och d'Schafung vun thematesche Studentenhaiser.
4. Obligatoresch Bezueleung vu Stagen déi méi laang wéi ee Mount daueren mat obligatorescher Cotisatioun (prise en charge vum Staat vun der part salariale) an d'Rentekees.
5. Ofschaffen vun Aschreiwungsgebühren

1. Verbesserung vun der Qualitéit vun de Schoulen a vun der Uni.lu.
2. Verbesserung vum öffentliche Transport.
3. International Zëssummenaarbecht fir d'Studenten am Ausland ze ënnerstëtzen.
4. Aféierung vun enger Regel, datt all Student am virus muss vu senger Uni iwwer d'Unerkennung oder d'Net-Unerkennung vu Studiegäng an Diplomer informéiert ginn.
5. Méi Studentewunnengen zu Lëtzebuerg an am Ausland.

Eis 5 wichtegst Punkte sinn:

1. de Bau vu méi Studentewunnengen;
2. d'Verlängerung vun dem Remboursement vun de finanziellen Aiden;
3. dem Ausbau vun der Offer u Studiegäng, déi ugebuede ginn;
4. de Beruff vun de Fuerscher:inne méi attraktiv ze maachen an
5. d'Ënnerstëtze vun Open-Access an Open Data Projeten.

1. De Bildungssystem esou opstellen, datt eis SchülerInnen eng Chance hunn, als StudentInnen ze reuseséieren
2. De Logementsproblem endlech an de Grëff kréien, duerch eise ganze Pak un originelle Mesuren, virun allem eng grouss emphyteotesch Bauoffensiv, bei där den Terrainspräis ka neutraliséiert ginn
3. Spëtzentchnologien och a grad am Energieberäich op Lëtzebuerg an an d'Groussregioun unzéien
4. Partnerschaften tëschent der akademischer an der Aarbechtswelt esou ariichten, datt se all Partner eppes bréngen, och de StudentInnen
5. Eis Uni zu engem global unerkannten Zentrum a relevante Studiegäng an Ausbildung maachen

1. Mir wëllen allgemeng vill méi europäesch Zëssummenaarbecht, wouvun all Student*in, deen*dei am Ausland ënnerwee ass, profitéiert. Dorënner falen z.B. eng gemeinsam Fërderung vu Fuerschung an Entwécklung („research & development“) an nach méi Standardiséierung bei de verschiddenen Studiegäng uechter Europa an domat en Iwwerschaaf vum de Bologna-Vertrag. Mir wëllen och op europäischem Niveau ee bëllegen, wa méiglech wéi zu Lëtzebuerg gratis öffentliche Transport (z.B. EuroTrain)
2. Mir setzen eis fir d'Digitaliséierung op alle Niveaue an, wouvunner och notament Student*inne profitéieren. Dorënner falen:

- » Fërderung vu fräier Software an Open Source
 - » Implementéierung a Reegelung vu KI-Technologien (dorënner fällt och d'Ëmgestalt vu ganze Studiegäng, virun allem vun den Evaluatiounen)
 - » Méi digital Sécherheet (Eng Erweiderung vum Digital Services Act ass an eise Programm ze fannen)
3. En Erhéije vum Budget fir Fuerschung an Entwécklung (R&D). Mir wëllen d'Ausgabe vu Lëtzebuerg fir R&D ëm 0,1%-Punkte pro Joer erhéijen, fir bis 2035 3% z'erreechen.
 4. Fir d'Uni.lu a Lëtzebuerg méi accessibel ze maachen, wëlle mer géint d'Wunnengsproblematik endlech richtig bekämpfen an de soziale Mietmanagement fërderen, d'Recht fir bezuelbare Wunnraum fir all-eguer schafen, Locataire bei hirem Loyer ënnerstëtzen, méi a méi dichte soziale Wunnensbau schafen an d'Grundsteuerreform ugoen (am Walprogramm dozou méi).
 5. Schlussendlech wëlle mir mat engem standardiséierten europäesche Schoul-system och d'Premièresdiplomer komplett iwwerschaffen an harmoniséieren. Déi duerch eng europäesch Première erlaangten „Matura“ oder „Hochschulreife“ ass europawäit héich unerkannt an domadder wier ee fir allemol Schluss mat der Problematik, datt Lëtzebuerger Primaner*innen Problemer hunn, op enger europäescher Uni ugehall ze ginn.

